

Vjesnik Вісник

Broj 86, 4/2023. / Номер 86, 4/2023.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії

ZA SVAKI ZLOČIN PROTIV UKRAJINE RUSIJA ĆE IZAĆI PRED MEĐUNARODNI SUD

Ukrajinci u Hrvatskoj skrenuli su pozornost javnosti na brutalnu rusku agresiju na Ukrajinu.

Akcija je započela kod Kamenitih vrata u Zagrebu gdje su zapaljene svijeće u znak sjećanja na žrtve ruske agresije. Od Kamenitih vrata sudionici su se uputili prema veleposlanstvu te terorističke države sa zahtjevom da se "makne iz Ukrajine".

Dana 6. lipnja 2023. Rusija je digla u zrak HE Kahovku, uzrokujući time katastrofu izazvanu ljudskim djelovanjem i poplavivši desetke naselja te uzrokujući ekocid. Sličnu taktiku primijenio je i velikosrpski agresor minirajući branu HE Peruća. Organizator ovog ratnog zločina osuđen je na doživotni zatvor. Slična sudbina čeka i ruske teroriste.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавель: Українська громада Республіки Хорватія
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040
Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X
"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: 1000 primjeraka
Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Влодо Карешин

Za izdavača: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинчук

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Олеся Беч

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Beč

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Буріш Маргета

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš Margeta

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 SVIJET VIŠE NE ŠUTI...HVALA REPUBLICI HRVATSKOJ!
- 4 СВІТ УЖЕ НЕ МОВЧИТЬ...
- 5 УКРАЇНСЬКІ ПРОКУРОРИ ПЕРЕЙМАЮТЬ ВІД СВОЇХ ХОРВАТСЬКИХ КОЛЕГ ДОСВІД РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ
- 6 SLUŽBENI SUSRET GLAVNIH DRŽAVNIH ODVJETNIKA HRVATSKE I UKRAJINE
- 6 IZJAVA MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA UKRAJINE U VEZI S TERORISTIČKIM ČINOM RUSIJE U HE KANOVKA
- 7 TIBOR VARGA NOVI PREDSEDNIK SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE
- 8 ЦЬОГО РОКУ УКРАЇНА ВДРУГЕ ВІДЗНАЧАЄ ДЕНЬ ДЕРЖАВНОСТІ
- 9 OVE GODINE UKRAJINA PO DRUGI PUT SLAVI DAN DRŽAVNOSTI
- 10 ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ
- 12 В ЗАГРЕБІ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ НИЗКОЮ ЗАХОДІВ У РІЗНИХ ЧАСТИНАХ МІСТА
- 14 ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ У СПЛІТІ
- 15 DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE OBILJEŽEN U PULI
- 16 «ТИ У СЕРЦІ МОЇМ, УКРАЇНО»
- 18 DAN UKRAJINSKE ZASTAVE I DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE SVEČANO OBILJEŽENI U SLAVONSKOM BRODU
- 19 У ЛИПОВЛЯНАХ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ З МОЛИТВАМИ ЗА МИР
- 20 DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE U HRVATSKOJ

Djelatnost naših društava

- 22 KULTURNI PROGRAM U GRKOKATOLIČKOJ ŽUPI U SLAVONSKOM BRODU
- 23 СВЯТО ІВАНА КУПАЛА У ЦЕНТРИ ЗАГРЕБА
- 24 ЛІТНЯ ШКОЛА 2023
- 25 KPD UKRAJINACA „KARPATİ“ NA „LIPOVLJANSKIM SUSRETIMA“
- 26 ПЕРШЕ ПРИЧАСТЯ У ВУКОВАРІ
- 27 RADNO LJETO UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ KANIŽA
- 28 HEROJI IZ SLAVONSKOG BRODA
- 28 DEVETNICA I SVETKOVINA UZNESENJA BDM – VELIKE GOSPE U BRODSKOM VINOGRJU
- 29 ARHIJEREJSKA LITURGIJA U SVETIŠTU GOSPE BRZE POMOĆI U SLAVONSKOM BRODU
- 30 SJEĆANJA
- 31 BIJELA RUŽA IZ RUKU MOGA DJEDA o. ĐURE BINDASA

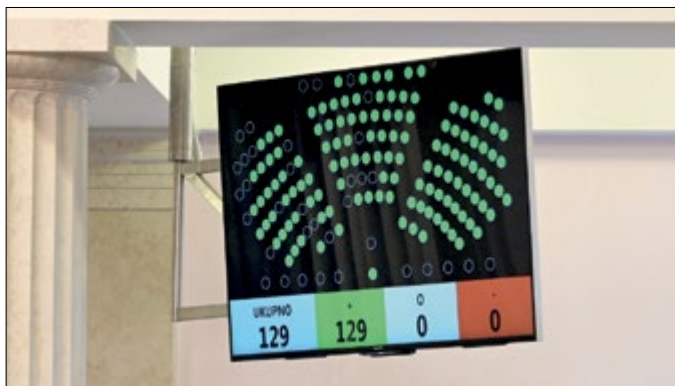
Povijesne ličnosti Ukrajine

- 32 НАШОГО ЦВІТУ ПО ВСЬОМУ СВІТУ
- 33 «У ПІСНІ ЗАХОВАНА ВЕЛИКА, МОГУТНЯ СИЛА НАШОЇ ДУХОВНОСТІ»
- 34 „U PJESMI SE KRIJE VELIKA, MOĆNA SNAGA NAŠE DUHOVNOSTI“
- 34 МОЯ УКРАЇНО
- 34 НАШ ПРАПОР
- 35 PODRŽIMO UKRAJINU

NA NASLOVNOJ STRANICI: Dan Neovisnosti Ukrajine u Puli

NA ZADNJOJ STRANICI: Dan Neovisnosti Ukrajine u Zagrebu

SVIJET VIŠE NE ŠUTI... HVALA REPUBLICI HRVATSKOJ!

Život niče iz sjemena. Iz zrna u crnoj zemlji rodit će se bijeli kruh. Kad su smočnice pune žita, očekuje se dobra godina. Jer je žito kruh naš svagdašnji. Nedostatak žitarica uzrokuje glad. Zla namjera da se uskrati nekome žito znači izgladniti ga do smrti.

Ovaj nehumani čin, Holodomor, trajao je od 1932. do 1933. te odnio živote milijuna Ukrajinaca.

"Čovjek mora nositi zrno u svijet, kao što zrno nosi kruh ljudima", siguran je mudrac.

Nositi zrno istine o zločinu genocida nad ukrajinskim naro-

dom, Holodomoru, kako svijet ne bi zaboravio na ovaj đavolski čin, svjesno ga prepoznati kao genocid nad Ukrajinacima i onemogućiti njegovo ponavljanje bilo kada i bilo gdje.

Onemogućiti, jer je najnoviji agresor, radi svojih zločinačkih imperijalnih ambicija, spreman ponoviti čin uskraćivanja kruha za milijune potrebitih.

Hrvatski sabor poduzeo je korak kako bi spriječio ponavljanje ubijanja gladi, osudio je Holodomor u Ukrajini 1932.-1933. godine kao genocid nad ukrajinskim narodom.

Vasyly Kirilič, veleposlanik Ukrajine u RH

СВІТ УЖЕ НЕ МОВЧИТЬ...

Нести зерно правди про Голодомор, аби не дати світові забути про цей диявольський чин

Із зерна життя проростає. Із зерна на чорній землі білий хліб родить.

Зерном засіки повні - ситий рік обіцяють. Бо із зерна - хліб наш щоденний.

Недостаток зерна - відчуття голоду спричиняє. А злий замисел і чин позбавити людину зерна - голодом її морить.

Цей нелюдський акт - Голодомор - забрав 1932-1933 роках життя мільйонів українців.

"Людина в світ зерно нести повинна, як зерно носить людям колосок", - упевнений мудрець.

Нести зерно правди про злочин геноциду українського народу - Голодомор.

Нести зерно правди про Голодомор, аби не дати світові забути про цей диявольський чин, усвідомлено визнати його геноцидом українців та унеможливити повторення будь-коли і будь-де.

Унеможливити, бо новітній агресор заради своїх злочинних імперських амбіцій готовий поновити недостаток хліба для мільйонів потребуючих.

Хорватський сабор (парламент) зробив крок, аби унеможливити повторення мору голодом, - засудив Голодомор в Україні 1932-33 років як геноцид українського народу.

Дякую, Хорватіє!

*Посол України в Республіці Хорватія
Василь Кирилич*

УКРАЇНСЬКІ ПРОКУРОРИ ПЕРЕЙМАЮТЬ ВІД СВОЇХ ХОРВАТСЬКИХ КОЛЕГ ДОСВІД РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

У Загребі відбувся дводенний тренінг для українських слідчих та прокурорів.

Генпрокурор Андрій Костін подякував за таку можливість Міністру юстиції та Прем'єр-міністру.

«Ми щиро вдячні за цю можливість хорватським колегам та особисто Міністру юстиції Івану Малениці. Для нас також визначальною є підтримка прем'єр-міністра Андрея Пленковича - як цього тренінгу, так і всіх складових системи повної та всеосяжної відповідальності держави-агресора. Знання та практики хорватської сторони надзвичайно актуальні для нас через схожість історичних обставин та, на жаль, специфіку злочинів, що були вчинені. Дякуємо групі АСА за те, що зробили цю навчальну поїздку можливою», - наголосив Генпрокурор Андрій Костін.

«Хорватія має чималий досвід у сфері розслідування та судового переслідування воєнних злочинів. Тому цей тренінг, у першу чергу, є практичним майстер-класом. У центрі уваги - практичні питання: збір та збереження доказів, спеціалізація підрозділів, розслідування злочинів сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, притягнення до відповідальності командування, експертизи, електронне документування, а також досвід розслідування підризу греблі ГЕС «Перуча» у 1993», - додав він.

Учасники - 30 представників українських інституцій кримінальної юстиції: слідчі СБУ і Національної поліції та прокурори, які спеціалізуються на воєнних злочинах; прокурори ювенального напрямку, екологічної прокура-

тури, Координаційного центру підтримки потерпілих та свідків.

Це вже 2-й раз, коли українські прокурори вивчають досвід Хорватії. У грудні минулого року команда Офісу Генпрокурора та інших українських інституцій сфери правосуддя взяла участь у навчальному візиті, присвяченому моделі підтримки потерпілих та свідків, орієнтованій на потреби постраждалих. Ці знання допомогли нам у розробці концепції Координаційного центру підтримки потерпілих та свідків, який вже розпочав свою роботу.

«Твердо переконаний, що синергія та співпраця мають вирішальне значення для забезпечення всеосяжної

відповідальності за міжнародні злочини РФ й відновлення справедливості заради тих, хто постраждав від цих злочинів», - підкреслив Андрій Костін.

В ході навчання прокурори відвідали місто Вуковар, яке стало символом боротьби Хорватії за незалежність в 90-х роках минулого сторіччя. Свого часу це місто було так само в фокусі уваги світової спільноти як нині укра-

їнські Буча, Ірпінь чи Маріуполь. Досвід та методики розслідування жаклих воєнних злочинів, які були скоєні на території Хорватії, є безцінним для пошуку і покарання винних у війні, яку розв'язала РФ в Україні.

Посольство України в Республіці Хорватія

01.07.2023.

SLUŽBENI SUSRET GLAVNIH DRŽAVNIH ODVJETNIKA HRVATSKE I UKRAJINE

Glavni državni odvjetnik Ukrajine Andrij Kostin sastao se s
glavnom državnom odvjetnicom Republike Hrvatske Zlatom Hrvoj-Šipek

Tijekom radnog posjeta Republici Hrvatskoj, glavni državni odvjetnik Ukrajine Andrij Kostin sastao se s glavnom državnom odvjetnicom Republike Hrvatske Zlatom Hrvoj-Šipek. Andrij Kostin izrazio je joj zahvalnost na potpori ukrajinskom odvjetništvu. "Nadam se jačanju suradnje između naših timova. Moramo koordinirano i odlučno

raditi na utvrđivanju pravde radi žrtava ratnih zločina Ruske Federacije. Bili bismo iznimno zahvalni Hrvatskoj na podršci u stvaranju mehanizama za osiguranje sveobuhvatne odgovornosti za zločine agresije", rekao je Andrij Kostin.

Veleposlanstvo Ukrajine u RH

30. srpnja 2023.

IZJAVA MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA UKRAJINE U VEZI S TERORISTIČKIM ČINOM RUSIJE U HE KAHOVKA

Rano ujutro 6. lipnja Ruska Federacija digla je u zrak branu hidroelektrane Kahovka, koja se nalazi u blizini grada Nova Kahovka na privremeno okupiranom području u Hersonskoj oblasti.

Deseci naselja s obje strane Dnjeptra našli su se pod ugrozom da budu potopljeni.

Jedinice Nacionalne policije i Državne službe za hitne slučajeve regije Herson poduzimaju hitne mjere za evakuaciju civilnog stanovništva iz područja potencijalnih poplava. Stanovnici privremeno okupirane lijeve obale regije Herson su upozoreni.

Miniranje i uništenje brane hidroelektrane Kahovka od strane Ruske Federacije smatramo terorističkim činom protiv ukrajinske kritične infrastrukture, čiji je cilj uzrokovati što više žrtava i razaranja. O terorističkom napadu na kahovsku HE prethodno se žestoko raspravljalo na razini okupacijskih snaga u regiji Herson i propagandista na ruskoj televiziji, što govori da je napad bio unaprijed planiran.

Uništenje brane hidroelektrane Kahovka je ekološki terorizam, najveća katastrofa koju je izazvao čovjek u Europi

posljednjih desetljeća, još jedna demonstracija ruskog genocida nad Ukrajinčima. Ovo je odgovor Kremlja zemljama koje pozivaju na mirne pregovore s Ruskom Federacijom.

Zbog smanjenja razine vode u rezervoaru Kahovka, može postojati opasnost od incidenta na još jednom kritičnom infrastrukturnom objektu koji je okupirala Rusija, nuklearnoj elektrani Zaporizžja.

Pozivamo međunarodnu zajednicu da oštro osudi ruski teroristički napad na hidroelektranu Kahovka.

Zločin Ruske Federacije potvrđuje da je Formula mira predsjednika Ukrajine Volodymyra Zelenskog više nego aktualna. Pozivamo međunarodne partnere da se što prije uključe u njegovu provedbu, posebice u točkama suzbijanja ekocida, nuklearne i energetske sigurnosti.

Rusija će morati nadoknaditi sve štete prouzročene zloči-

nom, kako za ljude, tako i za infrastrukturu i okoliš.

Također apeliramo na zemlje Skupine G7 i EU da hitno razmotre uvođenje novih dalekosežnih sankcija Ruskoj Federaciji, posebice ruskoj raketnoj industriji i nuklearnoj industriji.

Prema rezultatima sastanka Vijeća za nacionalnu sigurnost Ukrajine koji je bio sazvan ujutro 6. lipnja, donesena je odluka o provođenju mjera na prijedlog ministra vanjskih poslova Dmytra Kuleba iz Ministarstva vanjskih poslova Ukrajine u kontekstu odgovora, a koji posebno uključuje ukrajinsko sazivanje hitnog sastanka Vijeća sigurnosti UN-a i iznošenje pitanja ruskog terorističkog napada na sastanku Upravnog vijeća IAEA-e, kao i uključivanje mehanizma Europske Unije za civilnu zaštitu.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

TIBOR VARGA NOVI PREDSEDNIK SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Tibor Varga

Na svojoj 234. sjednici održanoj 13. srpnja 2023. godine Vlada RH imenovala je novog predsjednika, potpredsjednike i članove Savjeta za nacionalne manjine RH.

Zbog isteka mandata razriješeni su dosadašnji potpredsjednici Savjeta za nacionalne manjine Mirjana Galo i Vladimir Ham, te članovi Vladimir Ham, Darko Šonc, Marija Semešnjuk Simeunović, Zorica Velinovska, Zvonko Kostelnik, Branka Baksa, Mirjana Galo, Ishak Hodžić, Bruno Beljak i Danilo Ivezić.

Temeljem provedenog postupka po objavljenom javnom pozivu, novim predsjednikom Savjeta za nacionalne manjine imenovan je Tibor Varga, potpredsjednicima Milan Vukelić i Vladimir Ham, a članovima Vladimir Ham, njemačka nacionalna manjina, Darko Šonc, slovenska nacionalna manjina, Ishak Hodžić, bošnjačka nacionalna manjina, Zorica Velinovska, makedonska nacionalna manjina, Zvonko Kostelnik, rusinska nacionalna manjina, Branka Baksa, slovačka nacionalna manjina, Tibor Varga, mađarska nacionalna manjina, Zoran Ferber, židovska nacionalna manjina, Milan Vukelić, srpska nacionalna manjina, Marija Meleško, ukrajinska nacionalna manjina, Bruno Beljak, austrijska nacionalna manjina, te Danilo Ivezić, crnogorska nacionalna manjina.

Članovi Savjeta za nacionalne manjine po funkciji su i svi zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru.

Novi predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga na toj dužnosti zamijenio je dugogodišnjeg predsjednika Aleksandra Tolnauera koji je u travnju ove godine otišao u mirovinu.

Tibor Varga rođen je u Batini 1963. Diplomirao je na Hoteľerskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Godinama je radio u realnom sektoru, posebno turističkoj privredi. 2007. godine bio je nezavisni kandidat za zastupnika mađarske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru. Od 2008. godine radi u Stručnoj službi Savjeta za nacionalne manjine na poslovima stručnog savjetnika, a od 2013. godine kao zamjenik predstojnika. Od 2011. godine je stalno biran za člana Vijeća mađarske nacionalne manjine Grada Zagreba. Sabor Republike Hrvatske imenovao ga je 2020. za člana Povjerenstva za rad po pritužbama u Ministarstvu unutarnjih poslova. Sustavno prati rad i djelovanje udruga i ustanova nacionalnih manjina (posebno kroz programe kulturne autonomije) i jedan je od najkompetentnijih poznavatelja problematike nacionalnih manjina posebno uključujući i sve njihove specifičnosti.

Savjet za nacionalne manjine RH

Marija Meleško, članica Savjeta za nacionalne manjine RH, ukrajinska nacionalna manjina

ЦЬОГО РОКУ УКРАЇНА ВДРУГЕ ВІДЗНАЧАЄ ДЕНЬ ДЕРЖАВНОСТІ

У 2023 році Україна вдруге відзначає День Української Державності, встановлений Указом Президента України від 24 серпня 2021 року. Ця пам'ятна дата покликана нагадувати, що українське державотворення має понад тисячолітню традицію, а його витоки – у Руській середньовічній державі, центром якої був Київ.

День Державності відзначається того ж дня, коли українські християнські церкви вшановують пам'ять Київського князя Володимира Великого та День Хрещення Руси–України.

Князь Володимир Великий – уособлення розбудови Русі. Прийняття ним у 988 році християнства як державної релігії стало для України цивілізаційним вибором. Русь підтримувала політичні, економічні та культурні зв'язки з більшістю європейських держав того часу.

Спадком Русі є герб (тризуб), грошова одиниця, а, головне, Київ як політичний і культурний центр України.

У 2023 році День Державності відзначається 28 липня. Але вже наступного року відзначатиметься 15 липня з огляду на перехід Православної церкви України та Української греко-католицької церкви на Новоюліанський стиль календаря. За відповідний законопроект, внесений Президентом, Верховна Рада проголосувала 14 липня.

В основі концепції державних заходів до цієї дати – тяглість і спадкоємність державотворчих традицій України від Русі до сьогодення.

«Знання історії нашого державотворення в усій тягlostі є потужною силою проти маніпуляцій історичними фактами в умовах інформаційної війни РФ проти України. Реальна історія спростовує фейки російської пропаганди, бо українці та росіяни – єдиний народ чи Україна – штучна нежиттєздатна держава», – наголошу-

ють в Українському інституті національної пам'яті.

Інститут підготував інфографіку, яка розповідає, що Україна успадкувала від різних державних утворень у своїй історії, також 15-хвилинний анімаційний фільм «Історія України за 15 хвилин» із субтитрами українською або англійською мовами.

Український інститут національної пам'яті
28.07.2023.

OVE GODINE UKRAJINA PO DRUGI PUT SLAVI DAN DRŽAVNOSTI

Godine 2023. Ukrajina po drugi put slavi Dan ukrajinske državnosti, koji je ustanovljen dekretom predsjednika Ukrajine od 24. kolovoza 2021. godine. Ovaj povijesni datum podsjeća kako ukrajinska državotvorna tradicija ima više od tisuću godina, a njezino podrijetlo leži u Rus'koj srednjovjekovnoj državi, čije je središte bio Kyjiv.

Dan državnosti slavi se na isti dan kada ukrajinske kršćanske crkve poštuju uspomenu na kyjivskog kneza Volodymyra Velikog i Dan krštenja Rus'i-Ukrajine.

Knez Volodymyr Veliki je personifikacija razvoja Rus'i. Njegovo prihvatanje kršćanstva kao državne vjere 988. postalo je civilizacijski izbor Ukrajine. Rus' je održavala političke, gospodarske i kulturne veze s većinom tadašnjih europskih država. Naslijeđe Rus'i su grb (trozubac), valuta i, što je najvažnije, Kyjiv kao političko i kulturno središte Ukrajine.

Godine 2023. Dan državnosti obilježava se 28. srpnja. Ali već sljedeće godine slavit će se 15. srpnja s obzirom na prijelaz Ukrajinske grkokatoličke crkve i Ukrajinske pravoslavne crkve na novojulijanski kalendarski stil. Dana 14. srpnja, Verhovna Rada glasovala je za odgovarajući zakon koji je predstavio predsjednik.

Osnova koncepta državnih mjera za ovo obilježavanje je trajnost i kontinuitet državotvornih tradicija Ukrajine od Rus'i do danas.

“Poznavanje povijesti naše državotvorne cjeline snaga je protiv manipulacije povijesnim činjenicama u kontekstu informacijskog rata Ruske Federacije protiv Ukrajine. Prava povijest opovrgava neistine ruske propagande, kao da su Ukrajinci i Rusi jedan narod ili da je Ukrajina umjetna, neodrživa država”, naglašava Ukrajinski institut nacionalnog sjećanja.

Institut je pripremio infografiku koja govori što je Ukrajina naslijedila od raznih državnih entiteta u svojoj povijesti, kao i 15-minutni animirani film "Povijest Ukrajine u 15 minuta"

s titlovima na ukrajinskom i engleskom jeziku.

NAPOMENA: Rus' nema nikakve veze s Rusijom. Definicija Rus' izvorno se odnosila samo na područje pod kontrolom i zaštitom grada Kyjiva. Nazivala se teritorijem Kyjivske Rus'i, jer je naziv teritorija došao od naziva njezina središta, glavnoga grada.

*Ukrajinski institut nacionalnog sjećanja, 28.07.2023.
S ukrajinskog jezika prevela Oksana Martinjuk*

ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Великий народ великої України, що відзначає сьогодні великий день – День Незалежності! Свято вільних людей. Свято сильних людей. Свято гідних. Свято рівних. Українців та українок. Усіх. В усій нашій державі.

Сьогодні ми відзначаємо 32-гу річницю нашої незалежності – незалежності України. Це цінність для кожного з нас. І за це ми боремось. І в цій боротьбі важливий кожен. Бо ця боротьба за те, що важливо кожному. Це – незалежна Україна.

У великій війні немає маленьких справ. Немає непотрібних. Немає неважливих. Це стосується і людей, і дій, і слів.

Коли ми відзначаємо незалежність України, кожен може відчути в ній себе. Кожен може спитати в себе: а де ти в українській незалежності? А що твого додалося незалежності? А чим ти допоміг незалежності? І сьогодні я хочу присвятити це привітання саме тобі. Тобі, хто дає Україні незалежність.

Тобі, воїне! Ти став на захист України. Я дякую кожному солдату й матросу, кожному сержанту й старшині, кожному офіцеру, кожному генералу.

Вам – батькові українського воїна, вам – матері українського захисника. Всім українським родинам, які виховали у своїх дітях любов до України й відвагу боронити її щосили.

Дякую кожному, хто чекає рідних із фронту, кожному, хто щодня молиться за них, хто телефонує чи пише таке важливе «Як ти?», аби почути таке бажане «Все добре!» Таке цінне «Я тебе кохаю»... «Наш син зробив учора перший крок»... «Доця сьогодні сказала: «Тато»... Кожне слово важливе. І важливий кожен, хто робить так, аби це слово могло бути сказане й почуте. Хто забезпечує в країні зв'язок. Зв'язок між людьми. І це більше, ніж просто комунікація. Це зв'язок із життям. Слова підтримки. Слова подяки. І, на жаль, слова, які є найбільш болісними на війні: «Його більше немає...»

Чимало українців втратили через війну близьких. Герої, завдяки яким ми не втратили України. Я дякую і вклоняюся перед кожним і кожною з них.

Минулого тижня я відвідав наші бойові бригади. Командні пункти, пункти розташування бригад. І є те, що об'єднує їх усі.

Нашим воїнам допомагає одна додаткова унікальна броня. Броня людяності. Броня щирості. Це дитячі малюнки. Їх можна побачити в кожній бригаді. На стінах, у кімнатах. Малюнки для батька чи брата. Або для солдатів, яких дитина може навіть не знати, але яких підтримує. Підтримує, бо це українські солдати. І це для них – головна мета наступу, де кожен крок уперед такий важливий, але крок назад такий неможливий. Бо позаду – саме ви, наші діти. Українські діти, саме ви, хто створює ці малюнки. І я хочу сказати тобі – кожному хлопчику й кожній дівчинці: ти не уявляєш, наскільки це важливо, коли ти підтримуєш наших бійців. Я дякую тобі!

Я дякую кожній українській матері, для якої наша держава є й залишиться домом. Попри те, що через війну довелося поїхати. І коли в будь-якій країні мама дає своїй дитині книжку українською, щоб дитина не втратила себе й свого, коли мама вчить українською, коли переживає за Україну й чекає новин з України, чекає, щоб можна було повернутися, – це найважливіше. Бо ви важливі. Всі українці! Хоч би де довелося зараз бути.

Я хочу подякувати всім українським учителям, які працюють, які змогли працювати навіть онлайн. Які будують освічене майбутнє навіть там, де ворог зруйнував школи. І кожен, хто творить дива наживо. Тисячі українських медиків, які рятують тисячі життів. Українські лікарі. Медичні сестрички. Медичні брати. Бойові медики. Ті, хто 24/7 не відпускає життя й бореться за нього. Незалежно від того, чи є сирена повітряної тривоги. Незалежно від того, чи є «приліт». Незалежно від того, чи ти на фронті, чи ти в цивільному житті... Я дякую вам!

Дорогий народі України!

Минулої зими ми пережили масовані ракетні атаки, загрозу блекауту. Були різні моменти. Коли міста стояли в темряві. Коли був холод. Була й незламність. І коли наші люди працювали й повертали світло, тоді було й гучне «Слава Україні!», «Слава українським електрикам!», підіймали келихи за ППО та наших енергетиків. І це абсолютна правда. Наші енергетики працювали цілодобово. Під час повітряних тривог. Іноді – під обстрілами. Завжди – у небезпеці. Завжди – знаючи, як світла чекають у лікарнях, на оборонних підприємствах. І як світла й тепла чекає кожна родина.

Але, на жаль, є родини, які не дочекалися додому батька, сина, брата... Звичайного електрика, працівника ремонт-

ної бригади, рятувальника, поліцейського, пожежника... Всіх, хто загинув під час виконання службових обов'язків. Хто допоміг зробити найважливіше – не дозволив російській темряві зламати нас, нашу державу, нашу свободу, нашу незалежність.

І у світлі, і в темряві з нами були наші новини. Наші українські журналісти. З нами була правда. І світ чув Україну. Я дякую всім, хто поширює правду про Україну й про цю війну – різними мовами світу.

Але окремо я хочу сказати сьогодні про тих, про кого поки не можна говорити в новинах, чиї імена відомі небагатьом, але чия робота помітна всім. Наші ракети. Українські снаряди. Наші гармати. Українські дрони: «лелеки», «фурії». Морські дрони, «нептуни», «корсари», «стугни». Ми виробляємо все це. Українці виробляють усе це. І коли ми пишаємося, що потопили флагман ворожого флоту – крейсер «Москва», коли радіємо влучанням по Кримському мосту, тоді ми дякуємо й тим, про кого зараз теж не скажеш, імен не назвеш, але про кого в майбутньому напишуть книжки, обов'язково знімуть кіно. Про тих, кого я нагороджую закритими указами й хто здійснює найскладніші операції. Дякую вам! Ви всі важливі!

Як і кожен із тих, хто не має права на помилку. Хто розмінює наші території – наші міста й села, наші поля. Хто засіває поля попри обстріли. Хто попри обстріли збирає врожай. Хто доставляє його по країні, щоб у нас був хліб. Хто попри небезпеку везе українське зерно залізницею, дорогою, морем у багато інших країн, аби у світі не було голоду.

Важливий кожен, хто працює й дає роботу іншим. Сплачує податки, за які забезпечуються військо, оборона, рух уперед і майбутня перемога. Кожен, хто організовує збори й підтримує вогонь волонтерства, цієї щирої української єдності. Кожен, хто знаходить і привозить усе те, що так потрібно в окопах. Кожен, хто тренує наших воїнів. Хто здобуває славу Україні спортивними перемогами. Хто відчинив двері власного дому й прихистив тих, хто втратив свою домівку. Я дякую вам!

Ті, хто народжує для українців рядки, що мотивують, кладе їх на прекрасну музику, виконує ці пісні для бійців на фронті, для поранених у госпіталі, на благодійних концертах у світі. У світі, який бореться пліч-о-пліч із нами. З Україною.

Важливий кожен, хто пережив окупацію. Хто тримав на площах український прапор. Хто досі в окупації, але тримає наш стяг так, щоб окупант не знайшов. Хто чекав і хто дочекається України. Кого було поранено, хто втратив кінцівки, але не втратив себе. І головне, що ми всі тебе не втратили. Хто пережив полон. У кого забрали свободу, але не волю. Хто не втратив України в собі. Хто повернувся й продовжує битись. І ті, хто повернеться. Обов'язково.

Всі, хто довів: усі потрібні, усі важливі – і люди, і дії, і слова. Бо ми всі зробили так, що коли один говорить: «Слава Україні!», весь світ відповідає: «Героям слава!»

З Днем Незалежності, Україно! Слава Україні!

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ

Офіційне інтернет-представництво

24 серпня 2023 року

В ЗАГРЕБІ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ НИЗКОЮ ЗАХОДІВ У РІЗНИХ ЧАСТИНАХ МІСТА

В Українському домі відбулася лекція з історії України, фотовиставка та презентація нової авторської патріотичної пісні. До Дня Державного Прапора члени громади розгорнули синьо-жовте знамено на пішохідному мості через Саву, також українські кольори майоріли на багатьох будівлях та пам'ятках. А напередодні свят за підтримки Української громади міста Загреб проїшов концерт відомих українських виконавців, який організувала спілка «Червона калина».

18 серпня Народна артистка України Катерина Бужинська та Заслужений артист України Михайло Грицкан виступили в Загребі. Концерт проїшов у клубі Johann Frank на центральній площі столиці. Програма «Україна – це ти» складалася з відомих українських пісень, її організатором став Вадим Ковеня («Червона калина»), а в якості ведучого виступив Олександр Роговський (Українська громада міста Загреб). Концерт став неймовірним музичним подарунком до Дня Незалежності для українців, що живуть у Хорватії. Під час концерту відбувся благодійний збір коштів на підтримку Збройних сил України, зокрема Гірсько-штурмової бригади «Едельвейс».

23 серпня громада відзначала День Державного Прапора України. Національні кольори засяли у найвідоміших локаціях міста. Зокрема, Українська громада міста Загреб розгорнула синьо-жовте полотно на пішохідному мості на фоні відомого Гендріксового

залізничного мосту. Українські прапори замайоріли на будівлях Уряду Республіки Хорватія і Хорватського Сабору. З настанням темряви завдяки ініціативі Української громади міста Загреб, Представника української національної меншини в Загребі та Посольства України в Хорватії синьо-жовта підсвітка з символами України з'явилася на фонтанах у парку, повз який проходить одна з головних автомобільних артерій столиці – вулиця Hrvatske bratske zajednice. А члени громади і їхні друзі вийшли в парк у національному вбранні, щоб разом відзначити свято й створити незабутні фото. Українці Загреб висловлюють вдячність Місту Загребу за підтримку ініціативи.

23-24 серпня банери з українськими кольорами і словами вдячності з'явилися на будинку Посольства України і на знаменитому балконі Українського дому. Балкон виходить на центральну вулицю Загреб – Іліцу, – і громада регулярно вивішує на ньому повідомлення на підтримку України, чим привертає увагу містян, туристів і хорватських ЗМІ.

Завдяки підтримці Хорватсько-українського товариства на чолі з колишнім Послом Хорватії в Україні Д.Відмаровичем на будівлі, де багато років знаходиться Товариство хорватських письменників на центральній площі столиці – площі бана Йосипа Єлачича, увагу столиці притягнув український прапор та банер з написом «Hvala, Hrvatska».

24 серпня в залі Українського дому зібралися гості, серед яких представник мера Загреба Таня Хорватін та представники Посольства України в Республіці Хорватія (дружина посла пані Ніна Кирилич, радник Андрій Лупак, другий секретар з консульських питань Борис Ясинський з дружиною, аташе з питань культури і діаспори Дар'я Шерстюк), голова Хорватсько-українського товариства Дж.Відмарович, члени громади, активні і свідомі українці в Загребі. Подія почалася з виконання гімнів Хорватії та України та урочистих виступів поважних гостей.

У першій частині ансамбль Української громади міста Загреба представив нову патріотичну пісню «Моя Україна», а відеокліп на неї завершив програму. Прем'єра відеокліпу відбулася зранку напередодні у телевізійній програмі «Dobro jutro, Hrvatska» (Доброго ранку, Хорватіє) на 1-му каналі HRT, де в студії інтерв'ю дала голова УГМЗ Марія Мелешко, а частина прямого включення йшла з Українського дому в Загребі. Виконавці Сніжана Коверга (вокал), Ольга Лесів (фортепіано), Олена Кривошей (віолончель) та Еміл Бобрек (скрипка, авторство тексту та музики) створили атмосферу ніжної любові до батьківщини – почуття, близького кожному. Пісня присвячена прекрасній, сильній, вільній Україні, яку підтримують і за якою сумують її сини й дочки, відірвані від дому. Кліп було відзнято в серпні 2023 року у Загребі, режисером відео став великий приятель України Здравко Валентин. Приміщення для зйомок надали Українська громада міста Загреба і Школа сучасного танцю Ани Малетич на чолі з її директоркою Оксаною Чулят.

У другій частині події була представлена лекція «Примус до русифікації: як Москва боролася проти українців та української мови», яку прочитала Катерина Шимкевич – кандидатка історичних наук, доцентка кафедри права та публічного управління Запорізького інституту економіки та інформаційних технологій. «День Незалежності варто називати Днем відновлення української державності, адже ми почали будувати свою незалежність і боротися за неї дуже давно, – наголошує лекторка. – Але вже з XVII століття нам доводиться протистояти русифікації – цілеспрямованому знищенню української мови, культури й літератури, привласненню української історії та видаванню її за «ісконно русскую».

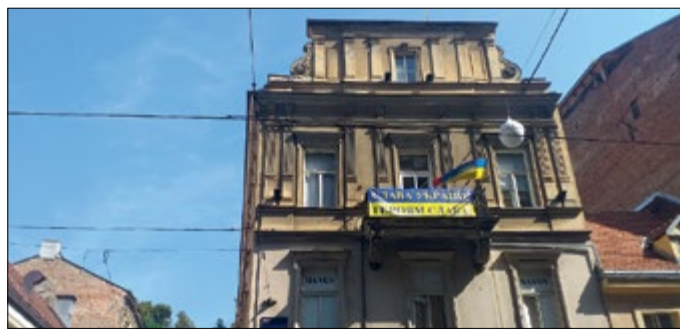
Катерина Шимкевич нагадала, що вже з 1620-х років триває боротьба одразу в кількох важливих напрямках: мова, культура, церква, література, історія і самоідентифікація, територія, фізичне існування українців. Метою російської імперії, а потім і радянського союзу було знищення всього українського, витіснення з народної пам'яті навіть натяків на існування власної нації. Апогеєм стали дві події у XIX столітті – видання Валуєвського циркуляру, а згодом Емського указу, що забороняли будь-які українські прояви в культурі. Радянська влада продовжила тиск, на фоні якого політика українізації 1920-30х років була лише «замилуванням очей». Під час цієї політики українська мова була взята під

державний контроль, велася наукова робота з її максимального наближення до російської, фольклор і ставлення до нього були спотворені й перекручені. Врешті ж усе завершилося кількома хвилями репресій і придушенням діяльності проукраїнських лідерів.

«Маємо пам'ятати, що русифікація – це геноцид, який коїть росія століттями, – говорить Катерина Шимкевич. – Кожен з нас має протистояти їй, говорячи українською, зберігаючи традиції й культуру. Це теж наш внесок у боротьбу за незалежність, яка на новому рівні продовжується зараз».

Впродовж національних свят в Українському домі демонструвалися окремі роботи з масштабної фотовиставки «Миру тобі, Україно!» від проекту ETNO FASHION by POTLOVA. Авторкою є дизайнерка, стилістка та продюсерка Катерина Потлова. «Основна мета фотопроєкту – возвеличення сучасної української жінки, яка несе в собі пам'ять та мудрість поколінь, випромінює щирість, жіночність, ніжність та водночас невловиму силу духу й внутрішню свободу», – повідомляє вона. На представлених фото – українські жінки у вбранні, що поєднує фольклорні мотиви й сучасні модні тренди. Серед учасниць – зірки українського шоу-бізнесу, культури і мистецтва, політики, спорту, матері з дітьми. Фотопроєкт ETNO FASHION by POTLOVA стартував у березні 2015 року, за цей час команда Катерини Потлової створила понад 500 унікальних образів та більш ніж 6000 фото. Роботи, виставлені в Українському домі прем'єрно показані в Спліті 11.03.2023. в рамках благодійного заходу «Сила краси» за організації Товариства української культури Далмації «Цвіт».

Марія Помазан

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ У СПЛІТІ

У час надскладних випробувань для нашої Батьківщини, коли російський агресор поставив під питання існування нашої нації і кожен день проводить геноцид нашого народу, свято Незалежності України стало для нас, українців, найголовнішим.

Вже постає доброю традицією для українців Далмації, яке об'єднує Товариство CVIT, другий рік поспіль починати святкування у міській бібліотеці ім. Марка Маруліча. Українське товариство CVIT, яке опікується саме українською культурою, розуміє всю важливість української книги, коли тисячі українських дітей і дорослих зараз на чужині. Тому було налагоджено плідну співпрацю з міською бібліотекою, щоб кожен українець зміг знайти рідне слово в стінах хорватської бібліотеки.

Цього року відгукнулися як великі донори з України, так і люди, які приносили по кілька книг.

В першу чергу Товариство CVIT висловлює подяку: Військовослужбовцям 45 батальйону ОСБ медичинської служби України Бахтігареєву Антону та Бондаренко Олексію та видавництву "Веселка", м. Київ, від яких книги привезла пані Бахтігареєва Євгенія. Також висловлюємо подяку пану Олександру Кондратенку, який привіз збірку книжок переданих українцям за кордоном: від письменника Андрія Кокотюхи, від директорки публічної бібліотеки ім. Лесі Українки пані Ольги Романюк, Бібліотеки ім. Остапа Вишні у Києві, Київської обласної дитячої бібліотеки під керівництвом пані Галини Єрко.

Також бібліотека поповнилася фондами завдяки: пані Катерини Гамалій, пані Вікторії Балан, пані Тетяни Редчитс, пані Тетяни Скольської та ін.

Товариство CVIT вдячне всім за посильний вклад в

діло розповсюдження українського слова в Далмації і особлива подяка бібліотеці Марка Маруліча в м. Спліт і особисто пані Грождані Рібічіч та її колегам за приязну співпрацю.

У час страшних випробувань для Української державності, День Незалежності України, стає особливо важливим.

Виникає питання у декого, коли кожен день гинуть тисячі українців, гинуть на фронті наші найкращі сини, коли гинуть мирні мешканці від бомбардувань, чи є місце для свята та будь-яких святкувань?

Найбільше свято буде, коли буде День нашої Перемоги над підлим агресором. Але висловлення солідарності з боротьбою своєї Батьківщини, донесення до громадян Хорватії та багаточисельних гостей Далмації думки, що ніякі геополітичні цілі не можуть виправдати крово-

пролитну війну в центрі Європи, смерть дітей та наших героїв, а також висловлення вдячності всім людям доброї волі Хорватії за підтримку і допомогу - є наш прямий обов'язок.

Українці Далмації, під проводом Товариства Української культури CVIT, організували в публічних місцях м. Спліт маніфестацію та акцію єдності з Україною в День Незалежності України 24 серпня 2023 року.

Вікторія Балан

DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE OBILJEŽEN U PULI

Na Portarati razvijena ukrajinska zastava duga 32 metra - svaki metar označava godinu neovisnosti

Ukrajinsko-hrvatska udruga prijateljstva "Generacija za hrabrost" Dan neovisnosti Ukrajine obilježila je večeras prigodnim programom na Trgu Portarata.

Predstavili su se plesom, zborom, dječjim ukrajinskim kazališnim studijem u Puli, Kazalište dr. Inat izveo je performans "Ukrajinska godišnja doba", a u svojim su nastupima kontinuirano provlačili motive svoje zemlje.

U svjetlu ratnih događanja u njihovoj zemlji, i porukama su, obraćajući nazočnima naglašavali potrebu za cjelovitošću njihove zemlje, koja prolazi teške ratne dane.

Dan neovisnosti čestitao im je pulski gradonačelnik Filip

Zoričić, a u ime župana, čestitala im je zamjenica župana iz redova pripadnika talijanske manjine Jessica Acquavita.

U Istri ima 200-injak Ukrajinaca, a predsjednica Udruge ukrajinsko - hrvatskog prijateljstva Olga Sakovska otkrila je da su u kontaktu i komunikaciji i s ostalim sunarodnjacima.

Program je trajao oko sat vremena, te je publika sve popratila aplauzom.

Ukrajinska zastava izvješena je još jučer na pročelju pulske Komunalne palače, a jučer je i pulski rotor u Šijani svijetlio u žutoj i plavoj boji u znak podrške ukrajinskom narodu.

Na Portarati su na kraju programa svečano, uz zvuke ukra-

jinske himne, brojni ljudi prihvatili svatko po komadićak velike ukrajinske zastave, veličine 3 x 32 metara, i razvili zastavu.

Njena veličina nije slučajna - svaki njen metar označava jednu godinu neovisnosti. Iako su naglasili da su tužni što ovaj dan ne slave u svojoj domovini, rekli su da im je jako drago da su ga obilježili upravo u Puli.

Hrvatska i Pula su danas uz Ukrajinu, kao što je Ukrajina bila uz Hrvatsku u najtežim danima novije hrvatske povijesti te ovom simboličnom gestom daju podršku narodu koji se bori za svoju slobodu.

*Autor: Jelena Milović
Foto: Duško Marušić Čiči
Glas Istre, 24.08.2023*

«ТИ У СЕРЦІ МОЇМ, УКРАЇНО»

Українці з Рієки прийняли участь у масштабному проєкті присвяченому Дню Незалежності України

В Україні завершився Міжнародний мистецький багатожанровий фестиваль-конкурс "Ти у серці моїм, Україно", який був організований Київським міським центром народної творчості та культурологічних досліджень за підтримки Департаменту культури КМДА спільно з культурно-просвітницькою асоціацією "Mist-IlPonte" (Італія). У цьому масштабному проєкті, який був присвячений Дню Незалежності України, було реалізовано ще один Міжнародний проєкт "В єдності сила народу". Ініціаторка ідеї цього проєкту - Леся Воро-

бець-Утриско, українка з Іспанії, громадська діячка, волонтерка, поетка. Організатор і куратор проєкту - Київський міський центр народної творчості та культурологічних досліджень, культурно-просвітницька асоціація "Mist-IlPonte" (Італія) та Леся Воробець-Утриско.

Метою цих проєктів було - об'єднати українців по всьому світу і України для збереження і популяризації української культури та національних цінностей, зокрема вишитого рушника, як коду нації і символу

національної свідомості і свободи. Це було справжнє свято української пісні, українського слова, українських рушників!

На Співочому полі було представлено вишиті рушники, які передали громадські організації з Італії, Франції, Греції, Хорватії, Фінляндії, Естонії, США і Канади.

Україну представила Зоя Ружин з рушником Наддніпрянщини.

Після завершення заходу, усі рушники передано на збереження в музей Київського міського центру народної творчості та культурологічних досліджень за підтримки Департаменту культури КМДА, як згадка про відзначення 32-річчя Дня Незалежності України.

Щиро радіємо, що члени Українського культурно-просвітнього товариства "Дніпро" - Рієка прийняли участь у цьому масштабному проєкті, який був присвячений Дню Незалежності України. Українці з Рієки щиро радіють, що на одному з рушників вишито слово Хорватія, адже Республіка Хорватія надає безмірну допомогу Україні в боротьбі за незалежність та щиросердечно допомагає українцям, які вимушено втекли від російської агресії і

знайшли притулок під мирним хорватським небом.

Тримаймо культурно-мистецький стрій з любов'ю до України! Разом до Перемоги і тільки в єдності, бо разом ми - СИЛА!

Ольга Камінська

DAN UKRAJINSKE ZASTAVE I DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE SVEČANO OBLJEŽENI U SLAVONSKOM BRODU

Povodom Dana zastave Ukrajine koji se obilježava 23. kolovoza te Dana nezavisnosti Ukrajine koji se obilježava dan poslije, 24. kolovoza, ispred Gradske uprave grada Slavonskog Broda i na Radničkom domu gdje Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina” ima svoje sjedište, istaknute su ukrajinske zastave a zgrada Brodsko-posavske županije tih dana je zasvijetlila u bojama ukrajinske zastave u znak podrške ukrajinskom narodu koji se već drugu godinu bori za slobodu i teritorijalnu cjelovitost. Važno je u ovim teškim okolnostima izraziti solidarnost sa borbom za temeljne vrijednosti svakoga naroda pa tako i cijele Europe i svijeta.

Grkokatolička zajednica, svećenici za oltarom, domaći župnik o. Aleksandar Hmilj, o. Andriy Luchyn i župnik slavonskobrodske rimokatoličke župe sv. Leopolda B. Mandića vlč. Robert Farkaš, biritualac i đakon Robert Čabraja, raseljene osobe iz Ukrajine i Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije su se okupili

u crkvi Uzvišenja svetoga Križa u Slavonskom Brodu gdje su molitveno okupljanje započeli molebenom Srcu Isusovu s nakanom za mir u Ukrajini i u svijetu. Nakon molebena pomolili su se za sve poginule branitelje i civile u Ukrajini i Hrvatskoj te zapalili prigodne, plavo-žute svijeće u znak sjećanja za sve žrtve. Ova simbolična gesta solidarnosti znak je podrške Ukrajini i ukrajinskom narodu koji se bori za svoju slobodu a kojoj su se priključile brojne županije, gradovi i institucije u Hrvatskoj koja se također morala izboriti za svoju slobodu i nezavisnost u Domovinskom ratu.

24. kolovoza 1991. Ukrajina je stekla dugo očekivanu nezavisnost, a sada, zbog ruske agresije, mora se ponovno boriti do konačne pobjede i vraćanja okupiranih teritorija u okvire međunarodno priznate Ukrajine. Na Dan nezavisnosti Ukrajine, predsjednik Volodymyr Zelensky pozdravio je napore svih Ukrajinaca u borbi za očuvanje slobode svoje zemlje unatoč ruskoj invaziji, dok Moskva nastavlja nemilosrdnim

napadima na civilne ciljeve ubijajući ne samo vojnike na prvoj crti bojišnice već i ukrajinsku djecu, žene i stare. Zelensky je u obraćanju naciji rekao da je 32 godine nakon što je Ukrajina stekla svoj suverenitet, Dan nezavisnosti postao „praznik slobodnih ljudi, praznik jakih ljudi”.

Na kraju treba istaknuti da i papa Franjo u općoj audijenciji upravo u dan kada Ukrajinci i prijatelji te zemlje slave državnu zastavu, uoči Dana nezavisnosti stečene 24. kolovoza 1991. godine nije zaboravio spomenuti Ukrajinu. Dok borbe traju već 546 dana, Sveti je Otac papa Franjo na kraju audijencije u svojim pozdravima zavapio: „Molimo za našu ukrajinsku braću i sestre, toliko pate; rat je okrutan, toliko nestale djece, toliko mrtvih ljudi, molimo, molim vas, nemojmo zaboraviti napućenu Ukrajinu; danas je značajan datum za njihovu zemlju...”

Nikola Zastrižni

У ЛИПОВЛЯНАХ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ З МОЛИТВАМИ ЗА МИР

В українській греко-католицькій церкві Непорочного Зачаття Святої Анни в Липовлянах щонеділі на Службі Божій вірники моляться за мир в Україні. В неділю, 27 серпня 2023 року, після відзначення Дня Незалежності України, на Службі Божій, яку служив о. Микола Ступяк, відслужена і панахида за героїв, які віддали своє життя за незалежність своєї Батьківщини, а також за цивільне населення України, за невинні жертви війни. Присутні помолилися за мир та Перемогу України.

Іван Семенюк

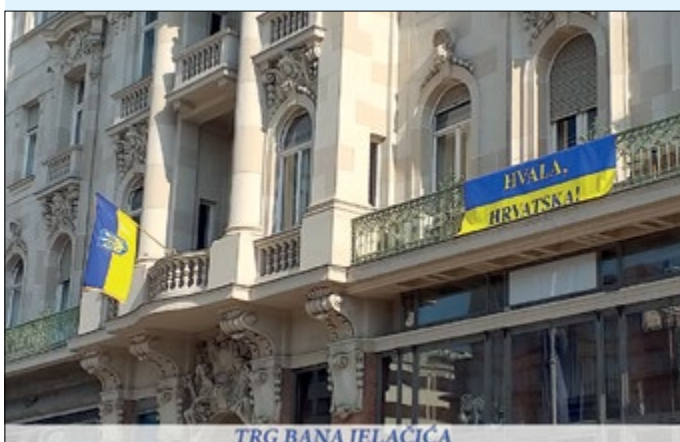
DAN NEOVISNOSTI UKRAJINE U HRVATSKOJ

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

HRVATSKI SABOR

TRG BANA JELAČIĆA

VELEPOSLANSTVO UKRAJINE U RH

VARAŽDIN

OSIJEK

KOPRIVNICA

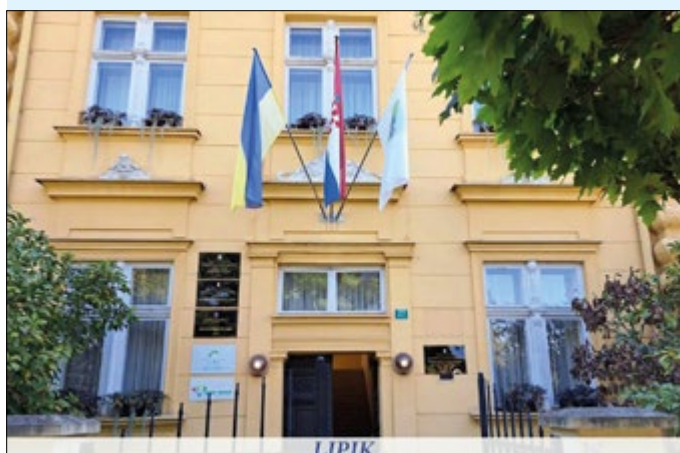
BJELOVAR

PULA

RIJEKA

LIPIK

VUKOVAR

ZADAR

KARLOVAC

KULTURNI PROGRAM U GRKOKATOLIČKOJ ŽUPI U SLAVONSKOM BRODU

Utorak, 4. srpnja 2023. godine u grkokatoličkoj župi Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu nakon popodnevne liturgije održan je u Pastoralnoj dvorani župe prigodan program koji se sastojao od dva dijela. U prvom dijelu nazočnim vjernicima su se predstavile dvije djevojke, prognanice iz Ukrajine, Marharyta i Veronika, rođene sestre, koje su u sklopu projekta Hrvatskog Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije a u sklopu jedne od radionica (glazbene) odsvirale na glasoviru nekoliko kompozicija koje su uvježbale tijekom provođenja radionica. Od siječnja 2023. počele su učiti klavir u zajedničkom projektu Hrvatskog Caritasa, Grkokatoličke župe i ukrajinske dijasporu u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine. Djevojke su učile s entuzijazmom i zanimanjem, u ovo teško vrijeme za njih i za sve Ukrajinke. Bilo je vrlo važno otkriti neki novi aspekt njihovih sposobnosti, njihove osobnosti i one su pronašle to u glazbi i osjetile da je život ispunjen nečim novim i pozitivnim unatoč traumama koje su proživjele. Rudska Marharyta je rođena 15. listopada 2005. a Rudska Veronika 16. veljače 2008. u gradu Kramatorsk (Краматорськ), Donjecka oblast. Marharyta je nakon cijepljenja u rodilištu dobila tuberkulozu kostiju i bila je u gipsu do svoje treće godine, a s pet je bila na operaciji srca. Djevojke su studirale u sanatorijskoj školi od 2021. godine. Marharyta studira u koledžu, stječući zvanje računovođe a Veronika je upisala 10. medicinski razred. Posljednjih godinu dana djevojke imaju u Ukrajini online nastavu a u Hrvatskoj pohađaju gimnaziju "Matija Mesić" u Slavonskom Brodu. Nakon djevojaka nastupio je Maksym Zavalii rođen 16. ožujka 2016. iz grada Zaporizžja (Запоріжжя) svirajući na gitari. Pohađa prvi razred Klasičnog liceja (online), a od listopada 2022. uči gitaru. U Slavonskom Brodu pohađa prvi razred osnovne škole „Đuro Pilar“ a aktivno je uključen i u dječju folklornu sekciju Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ u Slavonskom Brodu. U svibnju 2023. godine postaje pobjednik Međunarodnog glazbenog natjecanja u Kyjivu u klasi gitare u grupi „Debitant“ i zauzima prvo mjesto. Sve njih je uvježbavala Anna Vyshkvarko, rođena 1. studenog 1969. godine. Završila je srednju glazbenu školu, a kasnije i diplomirala klavir na Glazbenoj akademiji. Radila je kao profesorica klavira najviše kategorije u glazbenoj školi. Kasnije je diplomirala

na Sveučilištu u Harkovu i dobila drugu diplomu psihologa. U Hrvatsku je došla kao raseljena osoba nakon početka agresije Rusije na Ukrajinu sa sinom Maksymom Zavalijem i majkom Svitlanom, a od 11. mjeseca 2022. godine radi kao voditeljica glazbene radionice te podučava djecu i mladež sviranje na klaviru i gitari. Također, vodi klub ukrajinske pjesme u Slavonskom Brodu za Ukrajinke u sklopu pilot projekta Hrvatskog Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije Grkokatoličke župe i ukrajinske dijasporu u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine pod nazivom „Žurna pomoć izbjeglicama iz Ukrajine u Republici Hrvatskoj“ financiranog od američkog Catholic Relief Services (CRS).

U drugom dijelu programa održana je prezentacija projekta „Umjetnost čitanja“ Udruge Arteco Pavlečić koja djeluje na području Brodsko-posavske županije, gdje je u selu Malino u općini Oriovac izgradila stalni tematski park „Tematski park Pavlečić“ kao trajnu izložbu u prostoru te na tom mjestu provodi umjetničke radionice s posebnim fokusom na mlade koji imaju priliku steći i unaprijediti svoje kompetencije i vještine kroz kreativno umjetničko izražavanje. Cilj projekta „Umjetnost čitanja“ je podizanje razine svijesti o važnosti kulture čitanja dostupnošću materijala i aktivnosti za poticanje čitanja i čitalačkih kompetencija u cilju prevencije socijalne uključenosti osoba mlađih od 25 godina, osoba starijih od 54 godine, osoba s invaliditetom (s posebnim naglaskom na gluhe i nagluhe osobe) te pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina. Svrha projekta je omogućiti aktivnosti pripadnicima navedenih ciljanih skupina koje će doprinijeti jačanju njihovih čitalačkih kompetencija. Na predstavljanju projekta koji su sufinancirali Europska unija iz Europskog socijalnog fonda sa 85% i Republika Hrvatska iz Državnog proračuna sa 15% sredstava, u župskom Pastoralnom centru u Slavonskom Brodu sudjelovali su, pored voditelja EU projekta, studenta prava Kristijana Vrlazića i volonterke, Ukrajinke, Anastasie Moroz iz Udruge Arteco Pavlečić i Mariia Novokhatko iz udruge Eko centar Latinovac, te o. Andriy Luchyn (Андрій Лучин) i Viktorija Rachok koji su nazočnima, na ukrajinskom jeziku čitali stihove poznatih ukrajinskih pjesnika. Nakon završetka ovog veoma uspješnog i zanimljivog programa upriličen je zajednički domjenak uz ugodno druženje i razgovor.

Nikola Zastrižni

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА У ЦЕНТРИ ЗАГРЕБА

Літня спека нагадала усім, хто залишився в місті, про чудове «зелене свято». Йдеться про спадок, який нам залишили пращури – свято Івана Купала. Свято літнього сонцестояння існує у багатьох народів: Midsommar (середина літа) – у шведів, Saint Jeans (Святого Жана) – у французів, Flakagajt (День полум'я) – в албанців, Sobotka – у поляків, Kresu den (Вогняний день) – у словенців, Яновден – у болгар, Ivanje – у хорватів, Івана Купала – у східних слов'ян.

З української традиції відомо, що історія свята бере початок у давні, дохристиянські часи, поступово воно стало відзначенням Різдва Івана Хрестителя. Цей день і понині вважається у слов'ян містичним: він присвячений єднанню природних протилежностей: вогню та води, життя і смерті, чоловічого і жіночого начал, образ Купайла виник і став покровителем кохання, шлюбу, продовження роду, богом літнього сонця.

Купала - найдавніше та найкolorитніше літнє свято, яким закінчується літній сонячний цикл календарних дохристиянських свят, українці та східні слов'яни відзначають його в ніч з 6 на 7 липня.

Тож і ми зібрались 7 липня в Українському Домі в Загребі, щоб дізнатись та згадати про традиції і прикмети святкування свята Івана Купала, які й досі зберігаються і вшановуються в Україні. Кolorитно представила традиції свята співачка, фольклорист, дослідниця української обрядовості, лауреат фестивалів Анна Лотиш-Делібаш за участю ансамблю «Тори». В цей чудовий ансамбль під керівництвом А. Лотиш-Делібаш прекрасних жінок – Анну Лотиш-Делібаш, Раїсу Малай, Тетяну Міронову, Олександру Драчову - об'єднала любов до українських народних пісень та фольклору. Назва ансамблю означає - «люди, що несуть сонячне світло, силу сонця». Майстриня ознайомила з особливостями святкувань літніх

традицій в різних регіонах України. Присутні дізнались про головні елементи обрядовості, в основі яких лежать культ вогню, води і рослинності. Дійства на Купала - «поєднання чоловічого (вогню) та жіночого (вода) начал - виконувались з метою забезпечення врожайності, здоров'я, продовження роду».

«Щодо загальних традицій - в Україні перед святом Купала збирали трави, вірячи в їхню чудодійну силу, часто зберігали їх цілий рік для лікування. Саме святкування відбувалося на берегах річок - там ставили прикрашене купальське дерево, навколо якого водили танки й співали пісні, топили у воді або спалювали опудало Купайла чи Марени (старшої русалки). Обов'язково ворожили, адже купальські обряди вважались магичними, а купальські вогні - жертвними і водночас очищувальними. Потім розпочиналося насичене танцями і піснями нічне гуляння. На святкування запрошували музик, які грали на скрипці, цимбалах, сопілці чи в ансамблі. Після так званих «зелених свят» наступала «петрівка» пора найдовших у році днів і найкоротших ночей. У цей час дівчата й жінки співали петрівчані пісні, їх іще називали петрівками. Закінчувалась петрівка напередодні Івана Купала».

Дівчата з ансамблю «Тори» яскраво прикрасили виступ співом обрядових пісень в музичному супроводі голови Музичної секції УГМЗ Еміла Бобрека.

Майстерка переросла в дружнє, неформальне спілкування. Запрошені з задоволенням ділились своїми спогадами про святкування Івана Купала. Про відзначення Івана Купала в Спліті спогадами також поділився дорогий гість Українського Дому – Ю. Голодович зі сплітського Товариства української культури в Далмації «Цвіт».

Марія Помазан

ЛІТНЯ ШКОЛА 2023

Українська громада Республіки Хорватія за фінансової підтримки Міністерства науки і освіти РХ реалізувала проект Літньої школи для вивчення української мови та культури. Діти молодшого шкільного віку навчалися і активно відпочивали у Рогозниці, в приміщенні будинку відпочинку «Червоного Хреста» Жупаня з 6 по 14 липня, а учні старшого шкільного віку - з 14 по 22 липня 2023 року. За навчально-виховну програму Літньої школи та її виконання відповідала д-р. філологічних наук Дарія Павлешен, технічним організатором школи був Влодо Карешин. Цьогорічна Літня школа пройшла під гаслом «Пісня свободи», а навчальна програма охоплювала такі предмети: українська мова та література, історія та географія України, український народний та сучасний танець, музична культура, а також різноманітні творчі гуртки. Заняття відбувалися згідно розкладу, учні брали участь у гуртках за інтересами. Після обіду і відпочинку, під наглядом своїх керівників, діти чарувалися красотою Адріатичного моря, відвіду-

вали визначні пам'ятки архітектури Рогозниці. У патріотичному дусі відбулися програми заключних концертів, на яких учні школи показали свої знання з мови і літератури, вивчені українські народні та сучасні пісні, танці. Підсумковим етапом концерту було вручення свідоцтв про закінчення Літньої школи та похвальних грамот за відмінні успіхи. Приємною несподіванкою для учнів були подарунки (набори шкільного приладдя та книжки), які їм донувало товариство «iDemo» (Загреб).

Як показує досвід, проведення Літніх шкіл в Хорватії для представників української національної меншини дає позитивні результати. Програма школи сприяє формуванню в учнів пізнавального інтересу до народної творчості, народної музики, українського народного танцю. Під час спілкування з друзями, учні набувають досвід, поглиблюють свої знання з мови і не лишаються байдужими до історії свого роду, походження, культури та традицій своїх предків.

Тетяна Рамач

KPD UKRAJINACA „KARPATI“ NA „LIPOVLJANSKIM SUSRETIMA“

Već tradicionalno, općina Lipovljani svake godine u zadnjem vikendu kolovoza organizira središnju manifestaciju nacionalnih manjina u Hrvatskoj. Organiziranje ove manifestacije počelo je davne 1974. godine pod nazivom „Kozarčevi dani“, da bi od 1976. godine nastavili pod nazivom „Lipovljanski susreti“. Ova je manifestacija bila zamišljena kao sjećanje na Josipa Kozarca, poznatog hrvatskog pisca realizma i šumarskog stručnjaka koji je živio i radio u Lipovljanima kao upravitelj Šumarije od 1885. – 1895. godine. On je upravo bio svjedok doseljavanja drugih naroda na lipovljansko područje, između ostalih i Ukrajinaca.

Lipovljanski susreti utemeljeni su 1976. godine, a to je bila najveća multimanjinska, multietnička i multikulturalna manifestacija u Hrvatskoj u doba socijalističke Jugoslavije koja je promovirala i objedinjavala kulturno stvaralaštvo manjina i većinskog hrvatskog naroda. Ova se manifestacija održavala sve do 1990. godine kada je njena realizacija prekinuta uslijed Domovinskog rata u Hrvatskoj.

Lipovljanski susreti su nastavljani u pravom smislu od 2010. Uz potporu mještana i Općine Lipovljani, Lipovljanski susreti održavaju se pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Savjeta za nacionalne manjine, Hrvatske turističke zajednice, Sisačko-moslavačke županije te uz pomoć brojnih sponzora. S ponosom možemo reći kako se i danas u Lipovljanima održava najveći festival nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Manifestacija je ove godine održana od 25. do 27. kolovoza pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske i Savjeta za nacionalne manjine Vlade RH.

25. kolovoza počela je manifestacija sajmom rukotvorina u parku te dječjim animacijskim programom, a u večernjim satima nastavljen je nastupom grupa „Priljavo kazalište“ te „Super Cover Banda“.

Subota je posvećena prije svega predstavljanjem života i rada nacionalnih manjina u RH. Uobičajeno je da svake godine bude jedna država zemlja-partner na ovoj manifestaciji. Spomenimo ujedno da je Ukrajina već bila u toj ulozi dva puta, a na ovogodišnjoj manifestaciji tu ulogu je preuzela Češka Republika. U tom smislu, 26. kolovoza otvorena je češka izložba pod nazivom „Odrasli smo u EU“, koju je otvorio veleposlanik Češke u RH Njegova Ekselencija Milan Hovorka u Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani. Spomenimo da je Veleposlanstvo Češke Republike u centralnom parku imalo svoj štand na kojemu je prezentirana degustacija češkog piva, beherovke i čeških specijaliteta.

Nakon otvaranja češke izložbe, u Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani održana je panel rasprava pod nazivom „Iskustva u primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u RH“, na kojoj su sudjelovali predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Tibor Varga, saborski zastupnik Vladi-

mir Bilek i zamjenica sisačko-moslavačkog župana Mirjana Olujić.

Istovremeno, u centralnom parku Lipovljani održan je etno-gastro sajam na kojemu su bili izloženi specijaliteti nacionalnih manjina u RH, a među njima su i članice KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani prezentirale kulturu i nacionalna ukrajinska jela.

Održan je mimohod kulturno-umjetničkih društava od grkokatoličke ukrajinske crkve do centralne pozornice u parku Lipovljani. U kulturno-umjetničkom programu osim domaćih MPZ „Lira“ i KUD „Lipa“ nastupilo je jedanaest društava pripadnika nacionalnih manjina i to: „Češka beseda“ Lipovljani, MKD „Braća Miladinovci“ Osijek, Udruga Nijemaca i Austrijanaca Sirač, KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, poljska vokalna skupina „Wisla“ iz Zagreba, slovački Hrvati iz Bratislave, KUD „Petefi Šandor“ iz Laslova, ansambl „Bosana“ Zagreb, Matica Slovačka Osijek, SKD „Prosvjeta“ Vukovar te

kao gost, češki ansambl „Kyovanek“ iz Kyova, Češka.

Svečano otvorenje ove manifestacije obavila je izaslanica predsjednika Republike Hrvatske Melita Mulić. Prije otvaranja, skupu su se obratili Nikola Horvat, načelnik Općine Lipovljani, Tibor Varga, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine RH, veleposlanik Češke Milan Hovorka, izaslanik predsjednika Vlade ministar Marin Piletić, izaslanik Hrvatskog Sabora župan sisačko-moslavački Ivan Celjak.

Po završetku kulturno-umjetničkog programa koji je vodio Branko Uvodić, uslijedio je vatromet. Ovu večer su na kraju „zasladili“ „Najbolji hrvatski tamburaši“ i „Slavonski dukati“ svojim nastupima do sitnih sati.

Treći dan, 27. kolovoza posvećen je vatrogasnim izazovima te sportskim događanjima (biciklizam, nogomet, pikado...), likovnim kolonijama, te aktivnostima ribiča, kluba „Iskrice“, mađioničarskim programom, a sve je popraćeno prigodnom glazbom u izvođenju glazbenog sastava „Projekt-5“.

Ivan Semenjuk

ПЕРШЕ ПРИЧАСТЯ У ВУКОВАРІ

У Вуковарській греко-католицькій церкві Христа Царя відбулася урочиста подія – перше святе причастя прийняли троє першопричасників, серед яких і активний член українського товариства у Вуковарі – Петрик Семенюк.

Цей день з нетерпінням чекали маленькі вірники, ретельно готувалися до нього і природньо хвилювалися, адже це щаслива мить, коли перший раз вони приймають Ісуса в свої серця. Після прийняття святого причастя і закінчення Святої Літургії діти представили присутнім чудову програму, яку підготували за допомогою сестер василіянок. Першопричасників привітали священник Олег Закалюк, сестри василіянки, батьки, родичі, друзі та вірники парафії Христа Царя у Вуковарі.

Нехай Господь завжди оберігає першопричасників, дарує їм та їхнім родинам любов, мир і радість.

Тетяна Рамач

RADNO LJETO UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ KANIŽA

Ljetni praznici su u punom jeku ali UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža još uvijek radi u punom sastavu. Pozivnice samo stižu a članovi Udruge ne mogu odoljeti novim nastupima i novim poznanstvima.

15. lipnja 2023. na poziv Kulturno-umjetničkog društva „Matija Gubec“ iz Gornje Stubice prvi puta odlazimo na njihovu manifestaciju pod nazivom Međunarodni festival tamburice i folklor. Ukrajinska udruga iz Kaniže se pokazala u odličnom izdanju, kao i uvijek.

U organizaciji KUD-a „Matija Gubec“ Gornja Stubica i pokrovitelja Općine Gornja Stubica i Krapinsko-zagorske županije održana je dvodnevna manifestacija Međunarodni festival tamburice i folklor u Gornjoj Stubici. Program se održavao na terasi dvorca Oršić.

Prvog dana nastupili su: AKV „Dečani“ Kosovo, FS „Kebelj“ Slovenija, FD „Prekmurje Lendava“ Slovenija, UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža, ŽVS KUD „Stubica“ Donja Stubica, KUD „Matija Gubec“ Gornja Stubica. Kao poseban gost nastupio je Puhački orkestar VZO Gornja Stubica. Družba vitezova zlatnog kaleža upotpunila je prekrasno srednjovjekovno okruženje i postavila srednjovjekovni kamp uz demonstraciju svojih vještina.

Sljedeći nastup članovi UKPD „Taras Ševčenko“ imali su u Odžaku 15. kolovoza 2023. na sam blagdan Velike Gospe na njihovom korzu.

Tradicionalna smotra folklor, koncert i vatromet obilježili su ovaj blagdan. Na ovogodišnjoj smotri koju tradicionalno organizira HKD „Napredak“ iz Odžaka, i koja je središnji događaj „Posavskog kola“, sudjelovalo je jedanaest kulturno-umjetničkih društava iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske: KUD „Vesela Šokadija“ iz Koritne, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ iz Kaniže, Muška pjevačka skupina „Krčevljani“ iz Viteza, KUD „Ivan Tišov“ iz Viškova, KUD „Sevdah“ iz Vučkovaca, KUD „Ivan Filipović“ iz Velike Kopanice, KUD „Modriča“ iz Modriče, KUD „Zora“ iz Piškorevaca te domaće skupine KUD „Fra Ivo Šimić“ iz Novog Sela, BZK „Preporod“ i HKD „Napredak“ iz Odžaka.

Nakon svečanog mimohoda sudionika ulicama Odžaka, sve prisutne su pozdravili predsjednik HKD „Napredak“ - podružnica Odžak Mijo Kovačević i općinska načelnica Nada Čulap. Ukrajinsko društvo predstavilo se Hopakom i ukrajinskom polkom te ostavili gledatelje bez riječi, njihova voditeljica i njihov svećenik toliko su bili oduševljeni da su UKPD „Taras Ševčenko“ pozvali i za iduću godinu. U večernjim satima održan je koncert tamburaškog sastava „Slavonski suton“ iz Županje uz tradicionalni vatromet.

Smotra folklor „Kolo na Matniku na Grgurevo“ u organizaciji KUD-a „Posavac“ iz Kaniže održana je 27. kolovoza 2023. godine. U kulturno-umjetničkom programu sudjelovali su predstavnici pet kulturno-umjetničkih udruga, među kojima su i članovi UKPD „Taras Ševčenko“ koji su izveli dva ukrajinska narodna plesa i time oduševili publiku.

Mirjana Has

HEROJI IZ SLAVONSKOG BRODA

Među njima i Antonio Karešin, aktivni član Ukrajinske zajednice RH i UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod

Mladić vezan za invalidska kolica upao je u rijeku u Slavonском Brodu. Od sigurnog utapanja spasila su ga petorica građana koja su uskočila u Savu i zatim su ga izvukli na sigurno. Među ovim herojima, s kojima je razgovarao reporter Dnevnika Nove TV Tin Kovačić, bila su i dva hrvatska vojnika. Jako sunce iznad Slavanskog Broda ga je zaslijepilo, izgubio je kontrolu nad kolicima i pao niz nasip te završio u rijeci. Popodnevni izlazak u koji nerijetko ide, tridesetogodišnjeg Valentina umalo je stajalo života.

"Samo odjedanput se sjećam da sam završio u Savi", ispričao je Valentino Čolak.

Zatim je u trenu nestao ispod površine vode. Na sreću, u šetnji sa svojim obiteljima bila su i petorica heroja koji su odmah priskočili u pomoć. "Skinuo sam sat, bacio mobitel i potrčao sam. U robu sam skočio, nisam se imao vremena ni skidati", rekao je Goran Mijić. "Ljudi su zvali upomoć i onda sam krenuo trčati. Goran je već bio dolje. Skočio sam za njim unutra i krenulo je spašavanje", prisjetio se Slaven Vukoja.

Sava je taj dan odlučila biti neukrotiva i divlja, a teška električna invalidska kolica dodatno su zakomplicirala spašava-

nje. "Glava mu je dugo bila pod vodom. On je borac. Gleda te, gleda, ali ga ne možeš povući. Oči mu vidiš, ali ta kolica su nam bila najveći problem", ispričao se Vukoja. "Tražio sam tu kopču da otkopčam, nisam mogao naći da otkopčam jer on je bio povezan", rekao je Mijić.

Među hrabrim spasiocima, koji se do tada nisu poznavali, bila su i dva hrvatska vojnika. Ovim pripadnicima Puma i Pauka i ministar obrane Mario Banožić poslao je poruke zahvale.

"Uletio sam u vodu. On je u tom trenutku bio već duboko pod vodom. Izvukao mu glavu van i, kada sam vidio da je prodisao, odmah mi je bilo lakše. Funkcionirali smo kao tim. Kao da smo se dogovorili, kao da se znamo sto godina. Da je bilo tko od nas falio, Valentina danas ne bi bilo", rekao je vojnik Antonio Karešin.

No tu je. Pušten je iz bolnice, a svojim herojima poručuje da su mu spasili život: "Tim dečkima puno hvala i da su svi živi i zdravi."

Brodski heroji govore da bi opet, bez razmišljanja učinili isto.

DNEVNIK.hr

DEVETNICA I SVETKOVINA UZNESENJA BDM – VELIKE GOSPE U BRODSKOM VINOGORJU

Na misi pjevao zbor iz Lipovljana

Župa Uznesenja BDM iz Brodskog Vinogorja već tradicionalno organizira i poziva članove KPD Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana na deveticu i svetkovinu uznesenja BDM – Velike Gospe koja traje devet dana. Ove godine svetkovina je počela 6. kolovoza grkokatoličkom liturgijom svetog Ivana Zlatoustog koju je predvodio prečasni dekan Nikola Stupjak, župnik grkokatoličke crkve Bezgrešnog začeca svete Ane iz Lipovljana. Zajedno s njim, ovu misu su služili velečasni Aleksandar Hmilj iz Slavanskog Broda i velečasni Andrija Lučin iz Kaniže.

Na poziv župnika Uznesenja BDM iz Brodskog Vinogorja Krunoslava Karasa, na misi je pjevao zbor župe Bezgrešnog

začeca svete Ane iz Lipovljana predvođen Ankicom Holovčuk. Ovaj župni zbor ujedno je i pjevačka skupina KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, koji je nakon odslužene svete mise na opće zadovoljstvo prisutnih vjernika otpjevao i tri prigodne ukrajinske pjesme: dvije narodne i jednu uglazbljenu pjesmu istaknutog ukrajinskog književnika Tarasa Ševčenka pod vodstvom i pratnjom na harmonici voditeljice Anamarije Nerađ.

Pred kraj svete mise, posvećeno je voće koje je nakon posvete podijeljeno svim prisutnim vjernicima, a također

je održan poseban obred ispred kipa presvete Bogorodice Marije koji se nalazi u crkvi.

Nakon večere, uz pratnju na harmonici Anamarije Nerađ, nastavljeno je druženje i pjevanje prigodnih ukrajinskih i hrvatskih pjesama. Poseban doživljaj je bila pjesma malog šestogodišnjeg prognanog Ukrajinca koju je naučio ove godine na održanoj Ljetnoj školi za mlade pripadnike ukrajinske nacionalne manjine koja je održana u Trogiru u organizaciji Ukrajinske zajednice RH uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja RH.

Ivan Semenjuk

ARHIJEREJSKA LITURGIJA U SVETIŠTU GOSPE BRZE POMOĆI U SLAVONSKOM BRODU

Utorak, 8. kolovoza 2023., svetom arhijerejskom liturgijom proslavljen je hodočasnički dan Gospi Brze Pomoći u njezinom svetištu u Slavonskom Brodu u ozračju molitvene devetnice Presvetoj Bogorodici, Blaženoj Djevici Mariji. Liturgiju po grkokatoličkom obredu predvodio je križevački vladika Milan Stipić uz susluženje župnika slavonskobrodске župe Uzvišenja sv. Križa o. Aleksandara Hmilja, župnika župe Blagovijesti presvetoj Bogorodici - Pribić (kod Krašića) i ravnatelja Caritasa Križevačke eparhije o. Nenada Krajačića, župnika župe Rođenja Presvete Bogorodice u Kaniži o. Andrije Lučina, župnika župe Krista Kralja u Osijeku o. Ljubomira Sturka, župnika župe sv. Dimitrija u Piškorevcima o. Igora Sikore, te đakona Antonia Pajića i Roberta Čabraje te sudjelovanje brojnog naroda Božjeg iz grada i okolice, cijele slavonske i bosanske Posavine, kao i drugih krajeva domovine i to i grkokatolika i rimokatolika. Glavna vjernička okupljanja u ovom svetištu ispočetka su bila uz «devetnicu» pred blagdan Gospe od Brze Pomoći, koji se slavi 8. siječnja. Ponovne „marijanske godine“ 1971., a na pragu slavlja jubileja kršćanstva u Hrvata, proširilo se hodočašćenje svakoga osmoga u mjesecu. Tako je i danas, kada svakoga osmoga bude najmanje pet-šest tisuća vjernika kroz dan na svetim misama, tihoj molitvi. Vjernici dolaze također o Gospinim blagdanima i drugim prigodama. Čine to organizirano sa svojim župama i molitvenim zajednicama brojni vjernici - obitelji i pojedinci. Gospu od Brze Pomoći rado časte i vjernici iz inozemstva, napose za vrijeme blagdana i godišnjih

odmora. Nije rijetkost dolazak vjernika drugih vjeroispovijesti, tako da je ovo svetište mjesto zajedništva u molitvi pred istom nebeskom Majkom, Gospom Brze Pomoći.

Pojašnjavajući u homiliji o vjeri koju su nam predali naši preci, križevački vladika Milan Stipić je upozorio vjernike da čuvaju svoju vjeru ne samo deklarativno nego da žive, mole srcem iz ljubavi prema Bogu i njegovoj majci Blaženoj Djevici Mariji.

Križevački biskup je također rekao da kad vodimo borbu sa samim sobom, mi sebe mijenjamo i uvodimo Kristovo Božje i Isusovo evanđelje u svoj život i tada mijenjamo najprije svoju sredinu, ljude oko sebe, pomažemo drugima u promjeni na bolje te tako razvijamo kršćansku duhovnu atmosferu. Ako dopustimo Bogu da nas zahvati Kristova božanska ljubav, da poteče između nas, da je širimo u svom životu, imat ćemo raj već na ovome svijetu kao što ga je Isus imao živeći s majkom Marijom. Ako imaš božansku ljubav u sebi, imaš raj u ovome životu. Na kraju svoje homilije, vladika Milan Stipić je zahvalio domaćinu, župniku i upravitelju župe i svetišta vlč. Anđelku Cindoriju što je pozvao i omogućio njemu, svećenicima i vjernicima grkokatolicima u ljubavi sa domaćim rimokatolicima da i ove godine u ovom svetištu slave liturgiju, pokazujući i na taj način svoje zajedništvo s grkokatolicima koji na ovim prostorima žive više od 120 godina u slozi i zajedništvu sa većinskim hrvatskim stanovništvom prevladavajući zajedno i dobra i loša vremena.

Svetu arhijerejsku liturgiju su pjevanjem na ukrajinskom jeziku uresile časne sestre Bazilijanke i vjernici grkokatoličke župe Uzvišenja sv. Križa u Slavonskom Brodu.

Nikola Zastrižni

SJEĆANJA

gđa Marusja Jurista pored groba
Ane Laboš rod. Sakač i o. Andrije Laboša

Ovozemaljske nevolje, korona i dva potresa u Zagrebu nisu u meni ugasili radost života, davnu želju u mom srcu, otići na grobove naših predaka koji su održavani i sačuvani zahvaljujući meni nepoznatim osobama. Hvala im u ime svih nas potomaka! Ne žalim što starim ili što sam starija osoba, jer starost donosi neke nove spoznaje emocija u srcu i duši, smirenost, sabranost... Sagledavanje i doživljavanje događaja u novom svjetlu, a posebno vrednovanje i davanje značaja događajima iz prošlosti i sadašnjosti. Još iz moje mladosti, interesiralo me tko su moji predci, od kuda su došli na ove prostore, zašto, kako i gdje su živjeli. Bila sam uvijek radoznala, pa tako i sada.

Po ocu o. Mihajlu Juristi (1897.-1982.) sam Ukrajinka. Ukrajinci su došli na prostore Bosne i Hrvatske za vrijeme Austro-ugarskog carstva otprilike od 1880. -1910. O tome sam kao studentica imala referat 1960. g. "Doseljenje Ukrajinaca u Bosnu", a moj bratić Romko Timko (1937.-1974.) "Rusini u Bačkoj i Srijemu". Po majci sam iz starih rusinskih rodova Laboš-Bindas-Segedi.

To su bile velike svećeničke obitelji sa puno djece. O. Zlatko Latković (1928.-1999.) iz roda Laboš-Segedi svećenik, slikar i kolekcionar vrativši se iz Berlina 1980. godine gdje je službovao za tamo živuće grkokatolike, pretežno Ukrajince, nastavio je tradiciju okupljanja jednom mjesečno u svom lijepom, velikom stanu (cca 200 m²) moje pratete učiteljice Danice Laboš (1886.-1977.), sestre moje bake Emilije Laboš udane Bindas. Tu sam upoznala dio naše velike obitelji. Počela sam se jednostavno družiti s njima, što i dan danas činim. O. Zlatko Latković je uvijek govorio da je naš rod dao 27 svećenika kroz više od 200 godina, ja sam ih pronašla 24.

Druženje rodbine donijelo je posebno otkriće u istraživanju prošlosti našeg roda, jer je Anka Makaj (1897.-1975.) praunuka o. Andrije Laboša (1826.-1918.) još u mladosti, kao učiteljica počela sakupljati podatke i fotografije naših predaka. To je sve složila u pet albuma sa posebnim opisima i detaljima.

Te albume dobila sam na dar od njezinog nećaka Milovana Stoisavljevića (1945.).

Geno Laboš (1932.-2016.) praunuk o. Andrije Laboša je napravio rodoslovlje 1982. godine koje je objavljeno u knjizi "O. Đura Bindas (1877.-1950.) nacionalni buditelj i prosvjetitelj Rusina" Novi Sad, 2018. g. po autoru Miži Bindasu (1946.) i mene kao inicijatoru gdje sam objavila podosta članaka.

Mižo Bindas kao novinar i imajući sačuvanu arhivu našeg djeda o. Đure Bindasa uz savjet i dogovor naših poznatih znanstvenika sjajno je obradio njegov rad i vrijeme na očuvanju nacionalnog identiteta rusinskog naroda na ovim prostorima. Hvala

posebno znanstvenicima koji su svojim radovima pobliže dali značenje njegovog rada (o. Roman Miz, Janko Ramač, Mikola M. Cap i o. Mihajlo Šanta).

Posebno sam izradila rodoslovlje našeg djeda o. Bindasa i to je prilog knjizi.

Vraćam se albumima koji su posvećeni obiteljima Laboš, Segedi, Makaj, Bindas, Šimko itd. Dirnuo me je natpis Anke Makaj u prvom albumu i njen natpis na prvoj stranici:

Ovi albumi posvećeni su Ruskom Keresturu.

"Iz ljubavi prema životima koji su nestali iz naše sredine, a koji su bili usko vezani sa mojim djetinjstvom, bezbrižnim i lijepim danima, sabirala sam slike i podatke mojih predaka."

Korice albuma su obložene od starih tkanja i veziva, vrijednih ruku žena Ruskog Kerestura, a sežu iz sredine 19. do kraja 19. stoljeća. Stare fotografije ne prikazuju samo članove obitelji, već interijere njihovih kuća, dvorišta, ulice, odjeću toga vremena, rad na njivama i u radionicama – povijesni prikaz ljudi i života toga vremena.

Napisana su imena i broj obitelji čiji popis seže čak iz 1745. godine. To je sve vrijedan izvor podataka za povjesničare, za pisanje monografije o životu Rusina u Ruskom Keresturu.

Verba volant scripta manent – Riječi lete napisano ostaje

Moj djed o. Đura Bindas (1877.-1950.) rođen je u Ruskom Keresturu. Tu je bio kapelan od 1901.-1912. g.

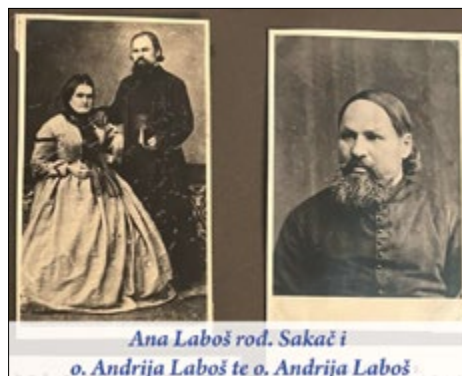
1903. godine sagradio je kuću – kapelaniju gdje je rođena i moja majka Marija 1903. godine kao kćer Đure Bindasa i Emilije Laboš. U Ruskom Keresturu su rođeni mnogi naši predci, tu su živjeli, stvarali i našli smiraj duše.

Duhovi mojih predaka u meni su bili nemirni, htjeli su da dođem i da se pomolim na njihovim vječnim počivalištima.

U Starom Vrbasu, u crkvi koju je sagradio naš djed o. Đuro Bindas na Dan sv. Jurja – Đurđevo zamolila sam župnika o. Hudaka da odsluži liturgiju 6. svibnja 2023. g. za pokoj duše svih naših predaka čija sam imena napisala (poduži spisak). O. Hudak je sve glasno u crkvi i ispred crkve pročitao. Bio je blagoslov snopova mlade pšenice po završetku liturgije. Ja sam bila posebno zahvalna Bogu, a dirnuta riječima jednog starijeg župljanina koji mi je pristupio sa riječima: "Vi ste unuka o. Đure Bindasa?" "Da!" Odgovorila sam sa ponosom i radošću.

"Trebate znati i ne zaboraviti da je ovu lijepu crkvu sagradio 1940. g. vaš djed... a i na groblju gdje je pokopan dao je napraviti veliki križ. Njegov grob je uz taj križ..."

Na groblju u Starom Vrbasu pokopani su i moji roditelji o.

Ana Laboš rod. Sakač i
o. Andrija Laboš te o. Andrija Laboš

Mihajlo Jurista (1897.-1982.) i Marija Jurista rođena Bindas (1903.-1980.) i druga njena braća i sestre kao i na grobljima Ruskog Kerestura, Kule, Novog Sada, Čoke, Beograda... Sve sam grobove obišla, molila za pokoj duša uz paljenje svijeća i čitanja jednog dijela "Panahide". Hodajući grobljima, moleći se, doživjela sam u srcu i duši nešto posebno! Osjećaj grljenja umrlih predaka, njihovu radost duša, kao da lebdim i da me nose,

zahvalnost da nisu zaboravljeni.

Zahvalna sam Bogu i svima koji su mi pomogli u ovom pohodu mojim predcima!

Marusja Jurista, kćer Mihajla Juriste i Marije rođ. Bindas Jurista
Obrada i priprema teksta: Irena Nagy r. Jurista

BIJELA RUŽA IZ RUKU MOGA DJEDA o. ĐURE BINDASA

Bilo je to u proljeće 1946. g. u mjesecu kada ruže cvjetaju. Naša obitelj živjela je u selu Kaniža pored Slavenskog Broda gdje su živjeli i sada žive Ukrajinci. Grko-katolička crkva izgrađena je 1936. g. (o. Nikola Oroz 1905.-1945. g.). Župni dvor u kojemu smo stanovali, sigurna sam, najljepši u to vrijeme, sagradio je 1910. g. o. Frane Latković (1886.-1955. g.). Naš otac o. Mihajlo Jurista (1897.-1982. g.) bio je paroh-župnik (1945.-1952. g.) i za ostala sela Šumeće, Bebrina... Tada je selo Kaniža bilo najbogatije selo Brodske Posavine, s prelijepim urednim kućama sa trijemovima, a prozori kuća puni raznovrsnog cvijeća. Bogate živopisne nošnje, posebno za radni dan, a posebno za blagdane, nedjelje, vjenčanja, sprovode, kako mladih djevojaka i udatih žena, tako i za muški rod. Tako je tada, tamo, živio hrvatski seljak – puk, sa jednim ili dvoje djece, a mi Ukrajinci bogati djecom, u siromašnim i urednim malim seoskim kućama.

Drugi svjetski rat 1941.-1945. g. se završio, prometnice su ponovo proradile i počelo se putovati.

Roditelji, sestre i braća naše majke živjeli su u Vojvodini, Bačkoj (Vrbas, Kula, Kucura, R. Krstur, N. Sad, Čoka...), a otac naše majke o. Đuro Bindas bio je svećenik u Vrbasu. Naša mama poželjela je nakon toliko godina (5 godina rata) posjetiti svoje roditelje i povela je svoju mlađu sestru Irenu i mene da nas vide, a mi upoznamo djeda i baku. Koje je to bilo veselje putovati vlakom i upoznati konačno djeda i baku. Mi nismo upoznali djeda i baku, roditelje našeg oca jer su oboje umrli prije našeg rođenja godine 1940.

Posebno sam se veselila susretu, ali bojala sam se vlaka, jer sam imala ružne uspomene iz rata. U Velikoj Mučnici gdje smo živjeli za vrijeme rata danju je cestom prolazila naoružana vojska, kolone vozila, kamioni, topovi i druga naoružanja, a nebom su letjeli avioni. Pucnjave su bile česte. Toga sam se najviše bojala.

Noću su dolazili partizani, lupali na vrata, a ja, čim bi se smračilo, zavljučila bi se pod krevet i tamo skrivala i zaspala. Moja majka je znala za moje strahove. Eto, bojala sam se vlaka i svega motornog što se kreće po cesti.

Radost da ću konačno vidjeti djeda i baku bila je jača u meni.

Tada sam imala 5 i pol godina.

Dragi moj djede, možda sam te vidjela i više puta? Ne sjećam se, jer sam provodila vrijeme kod mamine sestre, tete Hafke, koja nije imala djece.

Sjećam se samo toga jedinog i nezaboravnog susreta. Ne sjećam se jesi li bio star, visok, debeo, sijede kose... Tvoga lika ne pamtim!

Jednog dana teta Hafka me povela u posjetu djedu i baki. Došla sam u cvjetnjak koji se nalazio između župnog dvora i crkve pun raznih boja niskog cvijeća i prelijepih boja rascvjetalih ruža. Djede, bio si sam u cvjetnjaku, obrezivao si nešto. Znala sam da cvijeće ne smijem trgati. Bila sam očarana ljepotom boja cvijeća, zbunjena, gledala sam tebe, gledala rascvjetane ruže i dotrčala sam ti, a ti si mi ubrao najljepšu rascvjetanu bijelu ružu i dao je u moje male ručice. Srce mi je snažno zakućalo. Gledala sam tebe, gledala sam bijelu ružu u mojim ručicama. Naizmjenično.

Sjećam se tvog blagog pogleda i osmjeha, tvog lika koji se pretvarao u rascvjetalu bijelu ružu.

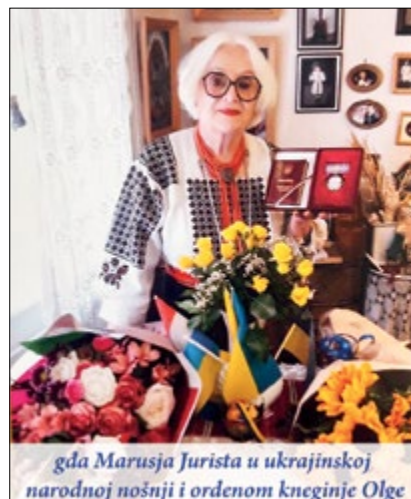
Mojoj sreći nije bilo kraja, držati u ruci bijelu ružu, ubranu djedovom rukom i danu unučici koju vidiš prvi puta. To ostaje zapisano u mom srcu i mislima zauvijek!

Evo i sada, poslije više od 70 godina života posvećujem ovih nekoliko pisanih riječi, jer te tvoja unuka Marusja pamti samo u liku rascvale bijele ruže u njenim ručicama.

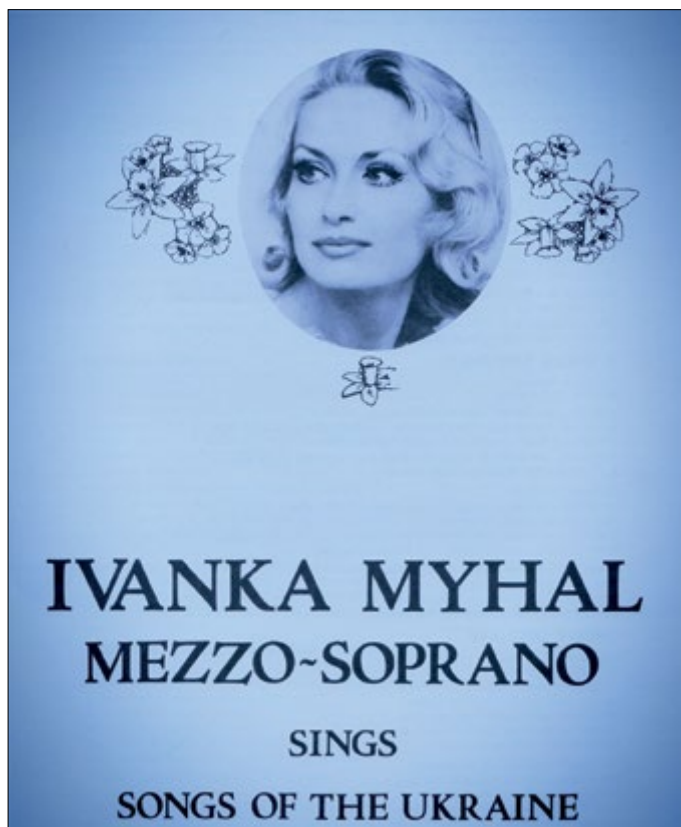
Tvoja unuka Marusja Jurista (rođena 21. siječnja 1941.), kćer tvoje najstarije kćeri Marije (17. 6. 1903. - 8. 7. 1980.) i o. Mihajla Juriste (11. 1. 1997. - 5. 12. 1982.)

Marusja Jurista

Obrada i priprema teksta: Irena Nagy r. Jurista

НАШОГО ЦВІТУ ПО ВСЬОМУ СВІТУ

Іванка Мигаль – одна з кращих оперних співачок другої половини ХХ століття

Народилася Іванна Мигаль 6 липня 1937 року у Львові в родині відомого диригента хорів Григорія Мигаля та Марії Бойко. Іванка Мигаль покинула рідну землю в дитячому віці і більше жодного разу так і не повернулася з-за океану. Однак ставши оперною зіркою в США та Канаді, продовжувала популяризувати українську пісню і рідну культуру.

Дитячі роки Іванки минули в Буську, де вчителювали її батьки. Батько Григорій був скрипалем, диригентом, випускником Львівської музичної консерваторії. Музичний талант у дівчинки розгледіли дуже рано. Вже в 1940-му трирічна Іванка була солісткою в дитячому хорі садочка Сестер Служебниць. Черниці відкрили в неї гарний голос і прогнозували їй майбутнє професійної співачки. Родина Мигалів була доволі активною. Один зі стрийків Іванки – Роман Мигаль – був заступником Бандери в референтурі пропаганди Організації українських націоналістів, а згодом командиром відділу бойової розвідки крайового ОУН. Інший – Тарас Мигаль – був письменником, арештованим після повернення комуністів. Щоби уникнути такої ж долі, сім'я Іванки емігрувала з наближенням фронту, через Чехію, діставшись Німеччини. Жили в таборі для переміщених осіб у Ляндсгуті, де

батьки вчителювали, а Іванка здобувала освіту в таборовій школі. В таборах довелося їм жити майже п'ять років і аж 1949-го сім'я отримала згоду на виїзд до Канади.

Від звичайної емігрантки – до оперної прими

Спершу родина Мигалів оселилася в Едмонтоні (провінція Альберта), згодом переїхала до Тендер-Бею (провінція Онтаріо). Саме у тамтешній музичній школі Іванна Мигаль почала систематично вивчати музику. Крім того, Іванка співала в церковному і шкільному хорах, а згодом виконувала партії соло в жіночому й мішаному хорах при Товаристві «Просвіта», якими керував її батько. Популярність прийшла до Мигаль 1957 року після виступу з популярним того часу ансамблем Леслі Белл Сінгєрс на Національній виставці в Торонто. У наступні роки співачка виступає з власними концертами, працює з Стратсфордським театром, виступає на телебаченні та радіо. Багато гастролює, зокрема в Нью-Йорку, Чикаго, Детройті, Філадельфії.

Того ж таки 1957 року Іванка вступила до Королівської музичної консерваторії в Торонто, де вивчала солоспів, брала лекції з солоспіву у класі Ернесто Вінчі. Тоді ж Мигаль починає співати в канадських операх. Із 1964 року виступала із власними концертами з оркестром у Нью-Йорку, Чикаго, Детройті, Філадельфії, мала низку виступів на радіо та телебаченні CBC. 1967 року після успішної участі в конкурсі до Метрополітен-опера її зараховують до числа студентів і призначають стипендію Лукреції Борі як особливо перспективній виконавиці. Дебют Іванки Мигаль на сцені «Метрополітен-опера» відбувся 19 січня 1970 року в опері Моцарта «Чарівна флейта». З часом Іванка Мигаль виконає партії у ще 11 операх, зокрема в загальноновизначених шедеврах «Мадам Батерфляй», «Ріголетто», «Фауст» і «Тоска». «Всі її виступи прихильно зустріли музичні рецензенти англomовної преси Канади та США, які вирізняли красу її голосу, якісне виконання арій, чар і вроду усієї її постаті на сцені», – пише Ярослав Стех. Іванка Мигаль була першою українською співачкою в артистичній трупі «Метрополітен» задовго до інших слов'ян з пострадянського простору.

Завжди підкреслювала своє походження і національні почуття

Емігрувавши в ранньому дитинстві, Іванка Мигаль більше жодного разу не повернулася на Батьківщину. Однак завжди підкреслювала власні національні почуття. Співачка «Метрополітен-опера» постійно виступала на

українських сценах під час національних свят. Власні концерти прима зазвичай закінчувала українською класикою, часто виконуючи на біс екзотичні для англосмовної публіки українські народні пісні та романси.

Йосиф Гошуляк, який співав із Мигаль дуєтом на українських заходах, згадував одну дуже цінну рису Іванчиної особистості. Йдеться про її гордість за своє українське походження, йдеться про її навіть демонстративне українське самоусвідомлення. Цю свою рису Іванка проявляла по-різному. Часто бувало, що на її власне бажання, а то й домагання, наші з нею розмови велися винятково рідною мовою, часто демонстративно у присутності англосмовних співаків. Пригадував, як одного разу до англосмовних співаків Іванка звернулася: «Слухайте, колеги, нашу мову двох українців, але ми не менш важливі за інших, ви це самі знаєте. А мова наша українська, якою ми з паном Гошуляком розмовляємо, як самі чуєте, співуча, мелодійна, прекрасна! Ви до неї прислуховуйтеся і вивчайте її, співайте нею».

Блискучу кар'єру перервала хвороба

Від 1974 року співачка починає співпрацювати із Канадською оперною компанією, однак невдовзі в неї діагностують рак. Уже коли була хворою, у 1978 році Іванка Мигаль записує свій єдиний диск народних пісень, який так і називає – «Українські пісні». До нього увійшли 15 творів українських класиків, виконані нею у супроводі оркестру, фортепіано, бандури, чоловічого та жіночого хорів.

Після тривалої боротьби з хворобою 18 вересня 1983 року Іванки Мигаль не стало. Батько співачки Григорій Мигаль вже після смерті знайде спосіб передати в Україну останню звістку від доньки – її диск з українськими піснями.

Зараз іменем Іванки Мигаль у Буську названо школу №2 – колишню жіночу гімназію. Там же встановлено меморіальну таблицю, а в місцевому краєзнавчому музеї співачці присвячено одну з експозицій.

Підготувала Ольга Камінська

«У ПІСНІ ЗАХОВАНА ВЕЛИКА, МОГУТНЯ СИЛА НАШОЇ ДУХОВНОСТІ»

Анатолій Авдієвський – український диригент, композитор, педагог

“У пісні захована велика, могутня сила нашої духовності”. Так казав український хоровий диригент, композитор, педагог, Герой України, Лауреат Національної Премії ім. Т. Г. Шевченка, академік Академії педагогічних наук України (1995), дійсний член (академік) Академії мистецтв України (1996), голова Національної всеукраїнської музичної спілки Анатолій Авдієвський.

Сьогодні йому б виповнилось 90 років

З 1966 року він був директором, художнім керівником та головним диригентом заслуженого академічного українського народного хору імені Григорія Верьовки. Усе його життя було присвячене пісні. Він плекав її, оберігав та прививав любов до неї не одному поколінню українців. Неперевершений знавець хорової справи не стомлювався повторювати, що, навчаючи співу дітей, ми не лише турбуємося про якість пісенного матеріалу, а й про виконання, що сприяє розвитку їхнього художнього смаку. Робота над піснею – це не нудне зазубрювання чи механічне наслідування вчителю, а захопливий процес, у якому є творчий елемент, що потребує наполегливої технічної і душевної роботи. Учитель не просто виконує з дітьми народну пісню, він її співпереживає, переосмислює, вибудовує, нею вимірює своє призначення неповторного творця, просвітителя, вихователя, диригента-професіонала та людини-патріота. «Наш народ – він оптиміст, і це зафіксовано в його пісенній творчості. Дуже багато ліричних пісень, пов'язаних із любов'ю до рідної Батьківщини, до своєї землі святої, до родини, батька, матері, коханої... Я хотів би, щоб ця любов ніколи не зраджувала наш народ. І щоб у житті кожного з нас знайшлася можливість поради від спілкування з цими прекрасними творами, що поціновані не тільки нашим народом, а й усім світом».

Підготувала Ольга Камінська

„U PJESMI SE KRIJE VELIKA, MOĆNA SNAGA NAŠE DUHOVNOSTI“

Anatolij Avdijevskij – ukrajinski dirigent, skladatelj, pedagog

"U pjesmi se krije velika, moćna snaga naše duhovnosti". Tako je rekao ukrajinski zborski dirigent, skladatelj, učitelj, heroj Ukrajine, laureat Nacionalne nagrade „Taras Ševčenko“, akademik Akademije pedagoških znanosti Ukrajine (1995.), redoviti član Akademije umjetnosti Ukrajine (1996.), voditelj Nacionalne sveukrajinske glazbene unije Anatolij Avdijevskij.

Danas bi napunio 90 godina

Od 1966. ravnatelj je, umjetnički voditelj i šef-dirigent Zasluženog akademskog ukrajinskog narodnog zbora Grihoriya Veriovke. Cijeli život bio je posvećen pjesmi. On ju je njegovao, štitio i usadio ljubav prema njoj više od jedne generacije Ukrajinaca. Nenadmašni poznavatelj zborskog posla nije se umorio ponavljati da kod poučavanja djece pjevanju ne vodimo računa samo o kvaliteti pjesničkog materijala, već i

o izvedbi koja pridonosi razvoju njihova umjetničkog ukusa. Rad na pjesmi nije dosadno cik-cak ili mehaničko oponašanje učitelja, već uzbudljiv proces u kojemu postoji kreativni element koji zahtijeva uporan tehnički i emocionalni rad. Učitelj s djecom ne izvodi samo narodnu pjesmu, on se u nju uživljava, promišlja, izgrađuje, odmjerava svoju svrhu kao jedinstveni stvaralac, prosvjetitelj, profesionalni dirigent i domoljub.

„Naš narod je optimističan, a to je zabilježeno u njegovom kantautorstvu. Mnogo je lirskih pjesama vezanih uz ljubav prema domovini, prema svojoj svetoj zemlji, prema obitelji, ocu, majci, voljenoj osobi... Želio bih da ta ljubav nikada ne izda naš narod. I da će u životu svakoga čovjeka biti prilike uživati u komunikaciji s ovim prekrasnim djelima, koja cijeni ne samo naš narod, nego i cijeli svijet."

Pripremila Olga Kaminska

МОЯ УКРАЇНО

Слова і музика: Еміл Бобрек

1. В Українській землі, де поля золоті
Синє небо твоє, як я люблю тебе
По зелених горах, по широких степах
Линуть мрії мої, там, де Київ стоїть.

Приспів: Ти, моя Україно, обійму тебе сильно.
В моїм серці постійно - там є місце твоє.
Ти, моя Україно, твоя слава велика!
Покажи свою силу, і будь вільна завжди!

2. Знов поблизу ріки ясне сонце стоїть,
А на самому півдні, Чорне море блищить.
І в найважчих часах я з тобою в думках
Тай до рання не сплю, знов тобі я скажу:

НАШ ПРАПОР

У світі цілому одне велике серце,
Одна надія, віра, воля і мета:
Жовто - блакитна мрія, мов одна фортеця -
Стоїть незламно, сильна та міцна...

Блакитну Землю вічне Сонце освітило -
Життя зродило і послало світлий мир.
Та людство чорне зло у рід пустило...
Війну, що знищує усе живе в пустир.

Та ми не впали, йдемо вперед, до бою!
Ми - українці !!! І захищаємо весь світ!
Жовто-блакитний прапор об'єднав собою
Народи, що мир заклали в заповіт!

З Днем Державного Прапора України!

Автор: Анна Лотиш-Делібаш

U K R A I N E

PODRŽIMO UKRAJINU!

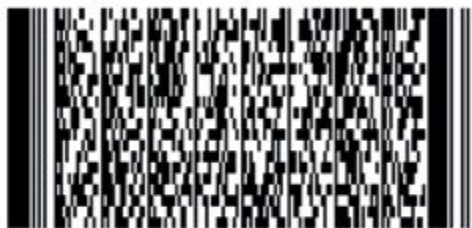
Hvala svima koji podržavaju Ukrajinu! I Vi možete doprinijeti svojim prilogom povratku mira u Ukrajinu i biti sigurni kako će stići i doći tamo gdje treba.

Ukrajinska zajednica Grada Zagreba

Žiro račun u Raiffeisen banci: 2484008-1135244382

IBAN: HR2324840081135244382

Sa naznakom: Za pomoć Ukrajini i povratku mira u Ukrajinu

HVALA,

HRVATSKA!

ZAGREB